

แนวทางการพิจารณาการส่งออกผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมความมั่นคงของไทยไปยังต่างประเทศ

บดีนทร์ สันทัด^{1*} และ นรวัชร แม้นอินทร์¹

วันที่รับ 11 มกราคม 2567 วันที่แก้ไข 11 เมษายน 2567 วันที่ตอบรับ 19 เมษายน 2567

บทคัดย่อ

เอกสารนี้มุ่งมุ่งหมายในการสืบค้นและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลต่อการส่งออกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมความมั่นคงของไทยไปยังตลาดต่างประเทศ และรวบรวมฐานข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสและความต้องการของประเทศเป้าหมายที่มีศักยภาพ และสามารถพัฒนาแนวทางและข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกด้วย เอกสารนี้มีวิธีการศึกษาด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ เนื่องด้วยปัจจุบันไม่ปรากฏงานวิชาการใดที่ให้หลักเกณฑ์การพิจารณาที่ชัดเจนในการส่งออกยุทธโศปกรณ์ เอกสารนี้จึงทำการทดลองเสนอข้อพิจารณาสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ 9 ประการ ที่น่าจะส่งผลกระทบต่ออย่างสำคัญในการพิจารณาการตัดสินใจการส่งออกยุทธโศปกรณ์ โดยพิจารณาทั้งหมด 9 ประเทศ การศึกษานี้มี 3 ส่วนหลัก ส่วนแรกเป็นบทบรรยายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์สำหรับการส่งออกผลิตภัณฑ์ความมั่นคงไทย ซึ่งรวมถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมือง การครอบครองเทคโนโลยี สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ส่วนที่ 2 เป็นตารางวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ เป็นข้อพิจารณาที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการส่งออก โดยคำนึงถึงความต้องการและฐานอุตสาหกรรมของประเทศเป้าหมาย ส่วนที่ 3 เป็นตารางสรุปผลิตภัณฑ์ความมั่นคงและการจัดลำดับความเร่งด่วนที่ควรนำเสนอต่อประเทศเป้าหมาย ผลลัพธ์ของการศึกษานี้ค้นพบว่า ประเทศฟิลิปปินส์มีความพร้อมและความเหมาะสมสูงสุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ไทยจะส่งออกผลิตภัณฑ์ ส่วนประเทศเมียนมาร์และกัมพูชามีข้อจำกัดมาก มีความพร้อมและความเหมาะสมต่ำสุด เอกสารนี้มีเจตนารมณ์ที่จะเป็นฐานข้อมูลที่มีค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมความมั่นคง และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจและดำเนินการเกี่ยวกับการส่งออกผลิตภัณฑ์ความมั่นคงได้ โดยเฉพาะประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการส่งออกและความร่วมมือระหว่างประเทศในภาคส่วนการป้องกันประเทศ

คำสำคัญ : ผลิตภัณฑ์ความมั่นคง, การส่งออก, ประเทศในอาเซียน

¹ ฝ่ายวิเคราะห์เทคโนโลยีป้องกันประเทศ, สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

* ผู้แต่ง, อีเมล: bodin.s@dti.or.th

Export Assessment Guidelines of Thai Security Products to Foreign Countries

Bodin Suntud ^{1*} and Narawach Man-in ¹

Received 11 January 2024, Revised 11 April 2024, Accepted 19 April 2024

Abstract

This research aims to investigate and analyze strategic factors influencing the export of Thailand's security products to foreign markets. It compiles a comprehensive database detailing the opportunities and demands of potential target countries for importing these products and provides guidelines and recommendations for relevant agencies. Employing a qualitative research method, this study introduces nine strategic factors influencing arms export decisions. These factors were applied to a thorough analysis of nine countries, offering a framework for assessing the strategic ramifications of arms export decisions. The study is structured into three main sections. The first section provides an overview of strategic environments, including economic, political, technological ownership, social factors, and international relations. The second section analyzes the strategic environments and opportunities influencing export potential, considering the specific needs and industry base of target countries. The third section presents a summary table of prioritization and recommendations of defense products suitable for the target countries. The research indicates that the Philippines are the best-prepared and most suitable export destination among Southeast Asian nations to export, while Myanmar and Cambodia are difficult destinations and are the least prepared and suitable choices. This document serves as a valuable database for agencies involved in defense industry exports, providing strategic decisions and actions related to the export of defense products. It focuses on countries with established diplomatic relations with Thailand and a moderate to low level of domestic defense industrial development, especially in Southeast Asia, aiming to enhance export potential and international cooperation in the defense sector.

Keywords : Security products, Export, ASEAN countries

¹ Defence Technology Analysis Department, Defence Technology Institute

* Corresponding author, E-mail: bodin.s@dti.or.th

1. บทนำ

บทวิเคราะห์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งออกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมความมั่นคงของไทยไปยังต่างประเทศ โดยออกแบบให้มีการนำเสนอด้วยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้เกณฑ์พิจารณา 9 ประการ ใน 9 ประเทศ ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ในการพิจารณาการส่งออกยุทธโศปกรณ์ไปยังต่างประเทศ เป็นการให้ข้อมูลพื้นฐานของสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่มีผลต่อการพิจารณาการส่งออกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมความมั่นคงไปยังต่างประเทศ 9 ประการ เป็นเกณฑ์การพิจารณาว่าควรคำนึงถึงประเด็นทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี สังคม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความต้องการทางยุทธการ หรือผลประโยชน์แห่งชาติของประเทศเป้าหมายที่จะส่งออกเรื่องใดบ้าง

ส่วนที่ 2 ตารางวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ของผลิตภัณฑ์ความมั่นคงของไทยไปยังประเทศเป้าหมาย โดยจะต้องมีเกณฑ์การตัดสินใจที่หลากหลาย เป็นเหตุผล และเป็นระบบ ว่าประเทศเป้าหมายจัดลำดับความสำคัญความต้องการยุทธโศปกรณ์หรือมีความต้องการทางยุทธการอย่างไร มีความพร้อมด้านฐานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในอย่างไร มีความเสี่ยงเรื่องใดบ้างที่ต้องคำนึงถึง (ความใกล้/ไกลทางภูมิศาสตร์ การละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือการบริหารจัดการอาวุธไม่ให้อยู่ในมือผู้ไม่พึงประสงค์) ส่วนใหญ่แล้วประเทศที่นำมาพิจารณาเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ไทยจะส่งออกยุทธโศปกรณ์โดยมีคุณลักษณะบางประการที่มีโอกาสที่จะจัดหาจากไทย เช่น มีความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการ มีสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานทูตระหว่างกันมาช้านาน (รวมทั้งผู้ช่วยทูต

ทหารด้วย) มีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ค่อนข้างราบรื่นหรือในระดับแน่นแฟ้นขึ้นไปแล้วเพื่อใจกันได้ และประเทศเหล่านั้นมีพัฒนาการด้านฐานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ (เพราะถ้าประเทศเป้าหมายพัฒนาอุตสาหกรรมเต็มที่แล้ว โอกาสจัดหาจากไทยก็จะน้อยลงอย่างมาก เพราะประเทศเป้าหมายนั้นต้องพึ่งพาอุตสาหกรรมภายในของตนเองก่อน)

ส่วนที่ 3 ตารางสรุปผลิตภัณฑ์ความมั่นคงและการจัดลำดับความเร่งด่วนที่ควรนำเสนอต่อประเทศเป้าหมาย การจัดลำดับความเร่งด่วนจะพิจารณาถึงโอกาสที่จะขายได้มากที่สุดมีผลิตภัณฑ์หลาย Sector มากที่สุด และควรดำเนินการเร็วที่สุดตามลำดับไปจนถึงประเทศที่ควรดำเนินการน้อยที่สุด โดยแต่ละประเทศจะมีข้อมูลรายละเอียดบริษัทและผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการแตกต่างกันออกไป ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ได้รับการประเมินในระดับสูงและมีความสอดคล้องกับความต้องการทางยุทธการกับประเทศเป้าหมาย โดยมีผลิตภัณฑ์ของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (สทป.) รวมอยู่ด้วย ประโยชน์ของผลลัพธ์ส่วนนี้คือ สามารถนำไปเป็นแนวทางฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ความมั่นคงให้กับกระทรวงกลาโหม เช่น สำนักงานนโยบายและแผนของกระทรวงกลาโหม หรือศูนย์การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กระทรวงพาณิชย์ (กรมส่งเสริมการส่งออก กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) กระทรวงการต่างประเทศ (กรมอาเซียน กรมความร่วมมือสถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุล ผู้ช่วยทูตทหาร ผู้ช่วยทูตพาณิชย์ของไทยในประเทศเป้าหมาย) ในประเทศเป้าหมายว่า ควรจะสนับสนุน นำเสนอ

หรือนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้านใด บริษัทใด ที่มีศักยภาพสูง มีโอกาสสูง เข้าแข่งขัน เป็นพิเศษหรือควรริเริ่มหรือต่อยอดความร่วมมือด้านใด เป็นพิเศษหรือไม่ อย่างไร

2. สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ในการพิจารณาส่งออกยุทธโปกรณ์ไปยังต่างประเทศ

การพิจารณาการส่งออกยุทธโปกรณ์นั้น ปัจจุบันยังไม่ปรากฏงานทางวิชาการ หนังสือ ตำรา กฎหมาย หรือคู่มือใดให้แนวทางการประเมินที่ชัดเจนและครอบคลุมว่าการส่งออกยุทธโปกรณ์จากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งที่กำหนด กฎเกณฑ์หรือข้อพิจารณารอบด้านว่าต้องคำนึงถึงเรื่องใดบ้าง¹ [1] บทวิเคราะห์นี้ได้พยายามใช้การทดลอง การสังเกต และการรวบรวมจากตัวอย่าง การพิจารณา การส่งออกของต่างประเทศ กอปรกับ ประสบการณ์ของนักวิเคราะห์เทคโนโลยีป้องกันประเทศ กว่า 10 ปี ที่ได้สังเคราะห์ข้อพิจารณาด้านเทคนิค บทวิเคราะห์ทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในข่าวสารแหล่งเปิด รวมทั้งข้อมูลทางอุตสาหกรรม ว่าน่าจะมีปัจจัยใดที่สำคัญบ้าง เอกสารนี้จึงเป็นแนวคิด หรือแนวปฏิบัติทางวิชาการเบื้องต้นในการพิจารณา ส่งออกยุทธโปกรณ์ของไทยไปยังต่างประเทศ ในที่นี้ผู้เขียนได้ทดลองเสนอสภาวะแวดล้อม ข้อพิจารณาทางยุทธศาสตร์ 9 ประการ ดังต่อไปนี้

2.1 คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)

เพื่อประเมินโอกาสที่การขายยุทธโปกรณ์นั้น ในทางภูมิศาสตร์ จะถูกใช้เป็นภัยคุกคาม การละเมิดอธิปไตย ความขัดแย้ง คู่ขัดแย้ง พื้นที่ทับซ้อน การใช้กำลังทางทหารระหว่างกันหรือไปจนถึงสงครามกับไทย ทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ จากความใกล้ - ใกล้ทางชายแดน โดยควบคู่การพิจารณาด้านเจตนา (Intention) และขีดความสามารถ (Capability) ของแต่ละประเทศ

2.2 แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้น หรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)

เพื่อการประมาณการกำลังซื้อในอนาคต หากมีแนวโน้มงบประมาณทางทหารที่สูงขึ้นก็คาดการณ์ได้ว่า ประเทศเป้าหมายมีกำลังซื้อที่สูงขึ้น ในภาพรวมหรือพิจารณาแหล่งที่มาของรายได้ (Source of Income) ของลูกค้าว่าแหล่งเงินมาจากที่ใดมีความเป็นไปได้ สู่การจัดหาสินค้าจากไทยหรือไม่² [2]

2.3 การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีต ส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)

เพื่อศึกษาว่า ปัจจุบันประเทศเป้าหมายนั้น ด้านยุทธโปกรณ์พึ่งพิงประเทศใดเป็นหลัก (Foreign Dependencies) มากน้อยเพียงใด กำลังพลมีความคุ้นชินกับระบบหรือการทำงานของยุทธโปกรณ์ค่ายใด

¹ ผู้เขียนค้นพบว่า United Nations Arms Trade Treaty (UN ATT) อันเป็นความตกลงระหว่างประเทศที่ไทยลงนามให้การรับรองตามพันธสัญญาไปเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2553 สนธิสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธ หรือ Arms Trade Treaty (ATT) มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศ เพื่อกำกับหรือยกระดับการกำกับการค้าอาวุธตามแบบระหว่างประเทศ ป้องกันและจัดการการค้าอาวุธตามแบบที่ผิดกฎหมาย รวมถึงป้องกันการเบี่ยงเบนของอาวุธตามแบบเหล่านั้น มีให้อาวุธตกไปอยู่กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่จะใช้อาวุธดังกล่าวในทางที่ผิดกฎหมาย สนธิสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธถือเป็นเครื่องมือที่มีผลผูกพันในทางกฎหมาย เพื่อให้รัฐได้ตระหนักและปฏิบัติตามพันธกรณีอย่างจริงจัง ในการควบคุมการเคลื่อนย้ายอาวุธตามแบบที่กำหนดไว้ในมาตรา 2 (1) จำนวน 8 หมวดหมู่ (a) - (g) ของสนธิสัญญาฯ และได้รับการปรับปรุงล่าสุดเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2565 อีกทั้งได้ระบุให้รัฐภาคีแต่ละรัฐควรใช้บทบัญญัติสนธิสัญญานี้กับอาวุธตามแบบอย่างกว้างขวางที่สุดด้วย ทั้งนี้ UN ATT ได้เสนอแนวทางการประเมินการส่งออกยุทธโปกรณ์ไว้บางประการที่สอดคล้องกับการศึกษาของผู้เขียนเช่นกัน เช่น ประเด็นด้านความเสี่ยงในการบ่อนทำลายสันติภาพและความมั่นคง การละเมิดหลักสิทธิมนุษยชน การกระทำการเป็นการก่อการร้ายหรืออาชญากรรมจัดตั้งข้ามชาติ เป็นต้น อันสอดคล้องกับแนวทางของกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา ที่พิจารณาถึงปัจจัยที่หลากหลาย เช่น การเมือง การทหาร เศรษฐกิจ การไม่เผยแพร่อาวุธ ความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยี ผู้ใช้ปลายทาง และปัจจัยสิทธิมนุษยชนด้วย

² การประชุม WMEAT หรือ World Military Expenditures and Arms Transfers (WMEAT) 2021 เป็นการประชุมที่พิจารณาข้อมูลตัวเลขด้านงบประมาณทางทหารของบรรดาประเทศที่นำเข้ายุทธโปกรณ์ทั่วโลก แสดงให้เห็นว่า แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจว่าประเทศจะจัดหายุทธโปกรณ์หรือไม่ อย่างไร และจากที่ใด (ที่มา: World Military Expenditures and Arms Transfers 2021 Edition, DECEMBER 30, 2021, US Department of State, accessed <https://www.state.gov/world-military-expenditures-and-arms-transfers/>)

มากกว่ากัน สามารถปฏิบัติงานร่วมกับยุทธโศปกรณ์ที่มีอยู่ได้ดีหรือไม่อย่างไร (Compatibility) ทำให้สามารถประเมินโอกาสที่ไทยจะทำการเจาะตลาดที่มีอยู่แล้วในประเทศนั้น ๆ หรือนำผลิตภัณฑ์เข้าไปแทรกตัวเปิดตัวกับวงจรการจัดหาของประเทศเหล่านั้นให้น่าสนใจได้อย่างไร³ [3]

2.4 ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)

เพื่อประเมินระดับความพร้อมของประเทศเป้าหมาย เพราะโดยกรณีทั่วไปสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า ประเทศเป้าหมายมักจะต้องอุดหนุนและเลือกซื้ออุตสาหกรรมในประเทศตนเองก่อนการนำเข้าจากต่างประเทศ หากเป็นเช่นนั้น รายการสินค้าที่รัฐบาลประเทศเป้าหมายสนับสนุนสินค้าภายในของตนเอง ชำกับรายการขีดความสามารถที่ไทยมีก็จะทำให้โอกาสการจัดหาน้อยลงไปด้วย แต่ถ้าประเทศเป้าหมายมีอุตสาหกรรมอื่นที่ไม่ซ้ำกับผลิตภัณฑ์ของไทยหรือไปอุดหนุนผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่ซ้ำกับของไทย โอกาสการจัดหา ก็จะมากขึ้นไปด้วย

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)

เพื่อประเมินการส่งออกยุทธโศปกรณ์ในอนาคต หากเป็นประเทศที่ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอยู่ในระดับดี การส่งออกยุทธโศปกรณ์ไปยังประเทศนั้นจะทำให้บรรลุเป้าหมาย มีความราบรื่น และยกระดับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ในทางกลับกัน หากความสัมพันธ์ไม่ราบรื่นหรือเคยมีกรณีพิพาทกันมาก่อนจะถือว่าเป็นข้อควรระวังในการดำเนินการได้

2.6 ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้นเน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโศปกรณ์ใดในการป้องกันประเทศ หรือการป้องกันความมั่นคงภายใน

เพื่อประเมินการนำเสนอยุทธโศปกรณ์ของไทยว่ายุทธโศกรณ์นั้นตอบโจทย์ภัยคุกคามประเทศเป้าหมายมากน้อยเพียงใดและขีดความสามารถของไทยจะนำผลิตภัณฑ์ใดของบริษัทใดไปนำเสนอให้ประเทศเป้าหมาย

2.7 ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร

เพื่อประเมินว่าประเทศเป้าหมายมีความเสี่ยงในการใช้งานและการครอบครองยุทธโศปกรณ์ได้ดีมากเพียงใด มีมาตรการในการจัดการอาวุธ (Weapon Handling) ดีหรือไม่ อาจตกอยู่ในมือผู้ไม่ประสงค์ดีหรือผู้ก่อการร้ายหรือไม่ หากเรื่องดังกล่าวเป็นปัญหาอาจจะทำให้ไทยไม่พิจารณาส่งออกไปได้

2.8 กองทัพมีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด

เพื่อประเมินว่าหากประเทศใดมีระดับความสุ่มเสี่ยงในการละเมิดสิทธิมนุษยชนสูง ไทยต้องพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนในการส่งออก เพราะอาจผิดกฎหมายหรือขัดตกลงระหว่างประเทศ หรือจะทำให้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางจากการตัดสินใจที่ไม่รอบด้านและได้รับการคัดค้านจากประชาคมนานาชาติ

³ บทความ Arms and Influence in Southeast Asia: The Link between Arms Procurement and Strategic Relations, Gavril Torrijos, September 22, 2022, CSIS (Center for Strategic and International Studies.), accessed <https://www.csis.org/blogs/new-perspectives-asia/arms-and-influence-southeast-asia-link-between-arms-procurement-and> ได้ชี้ให้เห็นว่า ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มักจะพึ่งพิงผู้ส่งออกในอนาคตจากผู้ส่งออกในอดีตเสมอ เพราะจากการที่ฐานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศยังพัฒนาได้ไม่เต็มที่ การส่งกำลังบำรุงในอนาคตต้องเป็นการส่งกำลังของบริษัทที่เป็นผู้ขายเดิม อีกทั้งปัจจัยทางค่ายของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พยายามสร้างดุลแห่งอำนาจก็เป็นส่วนหนึ่งให้พึ่งพิงผู้ขายเดิมเช่นกัน โดยเฉพาะการแข่งขันกันสร้างอิทธิพลของจีนและสหรัฐอเมริกาในปัจจุบันด้วย การศึกษานี้จึงได้เห็นว่าการพึ่งพิงนี้เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง

2.9 การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่มากนักแค่นั้น

เพื่อประเมินการส่งออกอาวุธของไทยจะส่งผลต่อเสถียรภาพความมั่นคงในภูมิภาคของประเทศเป้าหมายมากนักเพียงใด ทำให้ดุลอำนาจในภูมิภาคเปลี่ยนไปมากนักแค่นั้น ส่วนมากแล้วระดับการส่งออกของไทย โดยเฉพาะยุทธโประกรณ์ตามแบบอยู่ในระดับต่ำมาก จึงเป็นข้อพิจารณาที่ค่อนข้างน้อย หากเป็น Small Arms หรืออาวุธขนาดเล็ก หรืออาวุธประจำกาย อาจส่งผลต่อสันติภาพระหว่างประเทศและความมั่นคงได้ เป็นต้น

ข้อมูลจากการพิจารณาทั้ง 9 ประการ ข้างต้น อาจเป็นแนวทางสะท้อนการเชื่อมโยงปัจจัยภาพรวมว่าทิศทางอุตสาหกรรมป้องกันประเทศน่าจะเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไร เพื่อประเมินภาพรวมและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายกับสถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุล ผู้ช่วยทูตทหาร ผู้ช่วยทูตพาณิชย์ของไทยในประเทศเป้าหมายว่าควรจะสนับสนุน นำเสนอ หรือนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้านใด บริษัทใด เข้าแข่งขันเป็นพิเศษ หรือควรริเริ่มหรือต่อยอดความร่วมมือด้านใดเป็นพิเศษหรือไม่ อย่างไร

สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการพิจารณาการส่งออกยุทธโประกรณ์ไปยังต่างประเทศ

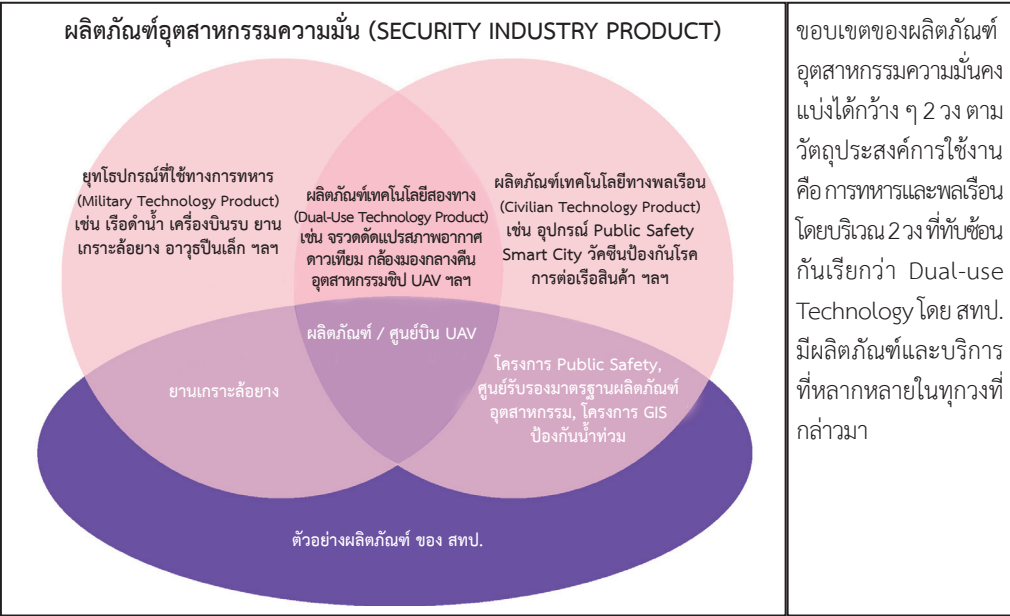

3. ตารางวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ของผลิตภัณฑ์ความมั่นคงของไทยไปยังประเทศเป้าหมาย

เป็นแนวทางการพิจารณาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ในหลาย ๆ ด้านที่ครอบคลุมหลากหลายมิติ ทั้งศักยภาพ โอกาส และความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ การครอบครองเทคโนโลยี สังคม ความมั่นคง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ประเทศที่นำมา

พิจารณานั้น ถือว่ามีศักยภาพด้านการส่งออก รวมทั้งมีสถานเอกอัครราชทูต สถานทูต และผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ฝ่ายทหารเรือ และฝ่ายทหารอากาศปฏิบัติงานอยู่ด้วย ในส่วนของสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ทั้ง 9 ประการ ถือว่ามีบทบรรยายที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น โดยในส่วนนี้จะเน้นวิเคราะห์เป็นรายประเทศ เพื่อให้ได้เห็นมุมมองและรายละเอียดที่หลากหลาย เพื่อนำมาประเมินว่าประเทศใดมีลำดับความเร่งด่วนและความสำคัญ (Priority) และมีข้อเสนอแนะอย่างไร

ขอบเขตของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมความมั่นคงหลากหลายแบบและผลิตภัณฑ์ของ สทป.

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลต่อโอกาสการส่งออกผลิตภัณฑ์ความมั่นคงของไทยไปยังประเทศเป้าหมาย

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ) ⁴	- ทางบกและทางอากาศ ใกล้ชิดชายแดนไทยมาก - โอกาสรุกกล้าอียิปต์หรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบกและทางอากาศอยู่ในระดับต่ำมาก
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไรมากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank) ⁵	งบประมาณทหารอยู่ระดับต่ำที่สุดในอาเซียน (ร้อยละ 0.2 ของ GDP) ส่วนใหญ่การพัฒนาทางทหารขึ้นอยู่กับ foreign aid จากรัสเซียและจีน หากไทยจะส่งออกอาจต้องมี Financial Assistance, Soft-loan Banking เพื่อเพิ่มโอกาสขายให้มาก
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีต ส่วนใหญ่มากจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's) ⁶	ยุทธโศปกรณ์ทางบกและทางอากาศ มาจากรัสเซียและจีนเป็นหลัก รองลงมา คือ เวียดนามและยูเครน ขณะนี้รัสเซียมีความขัดแย้งอยู่ ทำให้ระดับการช่วยเหลือผ่อนอิทธิพลลง จีนได้มีบทบาทมากขึ้น คู่แข่งการเจาะตลาดอาวุธของลาวน่าจะเป็นผลิตภัณฑ์จากจีนเป็นหลัก
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด ⁷ (ข้อมูลจาก Jane's)	เนื่องจากงบประมาณทางทหารที่ต่ำ และส่วนใหญ่เป็นการจ่ายเงินเดือน ทำให้ระดับขีดความสามารถและการลงทุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในอยู่ในระดับต่ำที่สุดในอาเซียน ไทยสามารถเสนอขายยุทธโศปกรณ์ทางบกหรือเรือขนาดเล็กที่ปฏิบัติในแม่น้ำได้เท่านั้น เพราะไม่มีกองทัพเรือรบที่ปฏิบัติการในทะเลเปิด

⁴ เพื่อประเมินโอกาสที่จะเป็นภัยคุกคามกับไทย ทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ จากความใกล้เคียงทางชายแดน โดยควรพิจารณา Intention และ Capability

⁵ เพื่อการประมาณการกำลังซื้อในอนาคต หากมีแนวโน้มงบประมาณทางทหารที่สูงขึ้น ก็คาดการณ์ได้ว่า ประเทศเป้าหมายมีกำลังซื้อที่สูงขึ้น หรือพิจารณา Source of Income ของลูกค้าว่าแหล่งเงินมาจากไหน มีความเป็นไปได้สูงการจัดหาสินค้าจากไทยหรือไม่

⁶ เพื่อศึกษาว่า ปัจจุบันประเทศเป้าหมายนั้น พึ่งพิงประเทศใด ทำให้สามารถประเมินโอกาสที่ไทยจะทำการเจาะตลาดที่มีอยู่แล้วในประเทศนั้น ๆ หรือนำผลิตภัณฑ์เข้าไปแทรกตัว เปิดตัวกับวงจรการจัดหาของประเทศเหล่านั้นให้น่าสนใจได้อย่างไร

⁷ เพื่อประเมินระดับความพร้อมของประเทศเป้าหมาย เพราะประเทศเป้าหมายมักจะต้องอุดหนุนอุตสาหกรรมในประเทศตนเองก่อนการนำเข้าจากต่างประเทศ หากเป็นเช่นนั้น รายการสินค้าที่รัฐบาลประเทศเป้าหมายสนับสนุนสินค้าภายในของตนเอง ก็จะทำให้โอกาสการจัดหาจากไทยน้อย แต่ถ้าประเทศเป้าหมายมีอุตสาหกรรมอื่นที่ไม่ซ้ำกับผลิตภัณฑ์ของไทยหรือไปอุดหนุนผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่ซ้ำกับของไทย โอกาสการจัดหาที่จะมากขึ้นไปด้วย

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด ⁸ (ในภาพรวม)	ทั้ง Intention และ Capability ของทั้งสองประเทศ ไม่มีท่าที่เป็นภัยต่อกัน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยและลาวมีความสัมพันธ์ในระดับที่ราบรื่น
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้อุทโธปกรณ์ใดในการป้องกัน หรือการป้องกันประเทศ หรือภารกิจความมั่นคงภายใน ⁹	ภัยคุกคามหลักจะเป็นในเรื่องของระเบิดแสวงเครื่องหรือมกัณท์ที่ยังไม่ระเบิด (UXO-unexploded Ordnance) ได้ดิน ที่เหลือมาจากสงครามในอดีต นอกจากนี้ ยังมี การโจมตีด้วยอาวุธปืนเล็กและระเบิดต่อเป้าหมายพลเรือนและพ่อค้าชาวจีนในประเทศ ทางตอนเหนืออยู่ด้วย สิ่งนี้เป็นภัยคุกคามปัจจุบันต่อประชาชน ปัญหาความมั่นคงภายใน กับภูมิคุ้มกันได้คลี่คลายไปมาก ส่วนสถานการณ์กับประเทศเพื่อนบ้านค่อนข้างปกติ
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร ¹⁰	ถือว่าปลอดภัย เพราะสถานการณ์ความมั่นคงภายในค่อนข้างสงบ เจ้าหน้าที่ทางทหารไม่ค่อยมีประวัติการก่ออาชญากรรม การลักขโมยอาวุธส่งให้กลุ่มก่อการร้ายหรือกลุ่มแบ่งแยกดินแดน
กองทัพมีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด ¹¹	ส่วนใหญ่ผู้ก่อความไม่สงบจะมีเป้าหมายเป็นพลเรือนที่เป็นผู้ประกอบการชาวจีน และสิ่งปลูกสร้างของจีน จากกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยในการเข้ามาประกอบธุรกิจของจีน ในทางตอนเหนือของประเทศลาว ส่วนกองทัพลาวมีบทบาทละเมิดสิทธิมนุษยชนในระดับต่ำมาก
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน ¹²	ด้วยโอกาสการสั่งซื้อขนาดใหญ่มีความเป็นไปได้น้อยมากและกองทัพลาวปัจจุบันยังมี ยุทโธปกรณ์ที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติการ แม้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะส่งออกไปยังลาวได้ แต่ดุลอำนาจทางทหารและเสถียรภาพในภูมิภาคจะเปลี่ยนแปลงน้อยมาก
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ¹³ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัท อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	ยุทธโธปกรณ์ที่น่าจะมี Priority อันดับต้น ๆ คือ หุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด เพื่อตรวจจบบีระเบิด UXO ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ อันเป็นภัยคุกคามชีวิตและทรัพย์สินลำดับต้น ๆ นอกจากนี้ บริษัทยานยนต์ทางบกและอมกัณท์หรือกระสุนน่าจะได้รับการประชาสัมพันธ์ในลำดับแรก ๆ ส่วนยุทธโธปกรณ์ทางเรือ นั้น อาจจะเป็นบริษัทที่เชี่ยวชาญการต่อเรือขนาดเล็กมากกว่า เพราะลาวมีกองทัพเรือสำหรับการปฏิบัติการข้ามลำน้ำเท่านั้น ไม่มีทะเลเปิด

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	ราชอาณาจักรกัมพูชา
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ มีความใกล้ชิดมาก - โอกาสรุกล้ำอธิปไตยหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบก ทางทะเล และทางอากาศ อยู่ในระดับสูงมาก มีประวัติการปะทะทางชายแดนทางบกมาแล้วอย่างหนัก ส่วนทางทะเลมีพื้นที่ทับซ้อนอยู่ แต่ยังไม่มีการขัดกันทางอาวุธที่ชัดเจน

⁸ เพื่อประเมินการส่งออกยุทธโธปกรณ์ในอนาคต หากเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอยู่ในระดับดี การส่งออกยุทธโธปกรณ์ไปยังประเทศนั้น จะทำให้บรรลุเป้าหมาย มีความราบรื่น และยกระดับความสัมพันธ์ให้แนบแน่นยิ่งขึ้น

⁹ เพื่อประเมินการนำเสนอยุทธโธปกรณ์ของไทยว่าตอบโจทย์ภัยคุกคามประเทศเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ไทยน่าจะนำผลิตภัณฑ์ใดของบริษัทใดไปนำเสนอให้ประเทศเป้าหมาย

¹⁰ เพื่อประเมินว่า ประเทศเป้าหมายมีความเสี่ยงในการใช้งานและการครอบครองยุทธโธปกรณ์ได้มากเพียงใด หากเรื่องดังกล่าวเป็นปัญหา อาจจะ ทำให้ไทยไม่พิจารณาส่งออกไปได้

¹¹ เพื่อประเมินว่า หากประเทศใดมีระดับความสูญเสียการละเมิดสิทธิมนุษยชนสูง ไทยต้องพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนในการส่งออก เพราะอาจจะ ทำให้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางจากการตัดสินใจที่รอบคอบ

¹² เพื่อประเมินว่า การส่งออกอาวุธของไทยจะส่งผลต่อเสถียรภาพความมั่นคงในภูมิภาคของประเทศเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ทำให้ดุลอำนาจในภูมิภาคเปลี่ยนไปมากน้อยแค่ไหนหรือไม่

¹³ เพื่อประเมินภาพรวมและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายกับสถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุล ผู้ช่วยทูตทหาร ผู้ช่วยทูตพาณิชย์ของไทยในประเทศเป้าหมาย ว่าควรจะสนับสนุน นำเสนอ หรือนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้านใด บริษัทใด เข้าแข่งขันเป็นพิเศษ หรือควรริเริ่ม หรือต่อยอดความร่วมมือด้านใดเป็นพิเศษหรือไม่อย่างไร

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	ราชอาณาจักรกัมพูชา
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	งบประมาณทหารอยู่ที่ร้อยละ 2.4 ของ GDP ¹⁴ อันเป็นตัวเลขที่ตั้งเป้าหมายโดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ นับเป็นตัวเลขที่สูงขึ้นมาจากร้อยละ 1.1 ในปี 2005 ในจำนวนนี้ปัจจุบันงบประมาณการจัดหาคงตัวอยู่ที่ร้อยละ 10-11 ของงบประมาณทหาร ซึ่งถือว่าต่ำมาก โดยปกติแล้วด้านยุทธโปกรณ์เน้นการรับบริจาคและการจัดหาผ่าน soft-loan จากจีนและรัสเซียเป็นหลัก โดยเฉพาะยานเกราะและรถบรรทุก โดยไม่ค่อยปรากฏยุทธโปกรณ์ของประเทศตะวันตกในตลาดอาวุธของกัมพูชา เพราะมีความกังวลเรื่องสิทธิมนุษยชน (Human rights) การค้ามนุษย์ (Human trafficking) และความใกล้ชิดจากจีน ในทุก ๆ ปี กองทัพบกได้รับงบประมาณทหารเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด (สัดส่วนร้อยละ 82 ร้อยละ 12 และร้อยละ 4 สำหรับกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ)
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีตส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ยุทธโปกรณ์ในอดีตส่วนใหญ่นำเข้า (ทั้งมือหนึ่งและมือสอง) จากจีนและรัสเซียเป็นหลัก (โดยมีรถถังหลักจากโปแลนด์) โดยเฉพาะกองทัพบกและกองทัพอากาศ ปัจจุบันรัสเซียลดบทบาทลงไปอย่างสำคัญ ทำให้เป็น Supplier รายหลักในตลาดอาวุธ การฝึกทางทหาร และการใช้พื้นที่ทางทหาร (ทั้งทางบกและทางเรือ) ในกัมพูชามากขึ้นเรื่อย ๆ พร้อม ๆ กับการที่สหรัฐอเมริกาว่าบาตรทางการค้าอาวุธในกัมพูชาไปเมื่อเดือนธันวาคม 2021 ที่ผ่านมา รายการการจัดหาล่าสุดที่น่าสนใจ คือ การจัดหารถถังจรวดหลายลำกล้อง RM-70 จำนวน 5 คัน จากสโลวาเกีย เสริมกำลังยิงจาก BM-21 ที่มีอยู่แล้ว 8 คัน และการจัดหาเฮลิคอปเตอร์ (จำนวน 12 ลำ จากจีน โดยจีนให้เครดิตการจัดหาด้วย)
ระดับความร่วมมือของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	จากรายงาน Jane's บ่งชี้ว่า กัมพูชาปราศจากภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ยุทธโปกรณ์อาศัยการบริจาค การจัดหาด้วยเงินกู้ และการรับมอบจากต่างประเทศทั้งหมด ปรากฏรายงานเพียงโรงงานที่ร่วมมือกับเกาหลีเหนือเพื่อการผลิตอาวุธปืนและกระสุนขึ้นมูลฐาน รวมถึงการซ่อมบำรุงรถถังและอาวุธประจำกายด้วย อีกโรงงานหนึ่ง คือ Techo Hun Sen Military Technical Institute ที่จังหวัด Kampong Spue โรงงานนี้ทำการพัฒนาขีดความสามารถทางทหารบางอย่าง ที่คาดว่าจะเป็นการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ทางทหาร แต่ไม่ปรากฏข้อมูลที่แน่ชัด มีรายงานว่าจีนและเวียดนามได้มีส่วนร่วมการพัฒนาโรงงานนี้ด้วย ส่วนยุทธโปกรณ์ทางบกและทางอากาศนั้นพึ่งพาจีน รัสเซีย และเวียดนามเป็นหลัก
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	มีกรณีพิพาทและปะทะกันด้วยกำลังทหารในปี 2010 - 2011 โดยกัมพูชาใช้รถถังจรวดหลายลำกล้อง BM-21 เป็นยุทธโปกรณ์หลักที่ยิงเข้ามาในฝั่งไทย ดังนั้น การขายยุทธโปกรณ์ให้กับกัมพูชาเป็นเรื่องอ่อนไหวและต้องพิจารณารอบด้านว่าผู้ใช้นำไปใช้ในทางที่เป็นภัยคุกคามกับไทยหรือไม่
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้นเน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโปกรณ์ใดในการป้องปราม หรือการป้องกันประเทศ หรือภารกิจความมั่นคงภายใน	ข้อมูลจาก Jane's บ่งชี้ว่าภัยคุกคามระดับชาติของกัมพูชาในระดับที่จะก่อเป็นสงครามระหว่างประเทศนั้นมีโอกาสที่ต่ำ อีกทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดีกับจีน มีแต่ความเสียด้านการปะทะทางชายแดนทางบกและทางทะเลกับไทยเป็นหลัก จากการวิเคราะห์การจัดหาล่าสุดของกัมพูชา กัมพูชาให้ความสำคัญกับการครอบครองจรวดหลายลำกล้อง BM-21 และ RM-70 และเคยนำมาใช้ในสถานการณ์จริงอีกด้วย ส่วนภัยความมั่นคงภายในนั้นหลากหลายปัญหามีความรุนแรง ไม่จะเป็นการเข้ามายุ่งของชาวจีนชนานใหญ่แล้วถูกตกเป็นเป้าของอาชญากรรม การประท้วง (Civil unrest) การวางระเบิดที่มีเหตุทางการเมือง การฟอกเงินจากคาสีโน การค้าอาวุธเถื่อน การค้ามนุษย์ การค้าสัตว์ป่าผิดกฎหมาย ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติรูปแบบต่าง ๆ
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	มีโอกาสที่ผลิตภัณฑ์ความมั่นคงจะตกอยู่ในมือผู้ไม่พึงประสงค์สูงมาก เนื่องจากปัญหาการฟอกเงินเป็นเหตุหลัก โดยมีปัจจัยคือการกำกับดูแลและธรรมาภิบาลที่ต่ำ เป็นสังคมที่ใช้เงินสดล้าในในตลาดค้าขาย การควบคุมคาสีโนที่หละหลวม (ชาวจีนและชาวไทย เป็นลูกค้าที่ใช้บริการต่อเนื่อง) ภาคการเงินที่โตไว และการกำกับดูแลสถาบันการเงินที่ไร้ประสิทธิภาพ ประชาชนที่ชอบการเสี่ยงพนันจากคาสีโนและหวยชายแดนที่ไร้ไหล ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่ทำให้การฟอกเงินแก้ไขได้ยากมาก และอาวุธสงคราม เช่น อาวุธประจำกาย ระเบิด จรวดต่อสู้รถถัง ระเบิดแสวงเครื่อง และอื่น ๆ เป็นสินค้าหนึ่งที่มีความต้องการจากผู้มีอิทธิพลและถูกขายในตลาดมืดเช่นกัน

¹⁴ อาจจะดูเหมือนว่างบประมาณสูงต่อ GDP แต่จริง ๆ แล้ว กัมพูชาเป็นหนึ่งในประเทศที่ยากจนที่สุดในเอเชีย GDP เองก็ต่ำมาก ทำให้ร้อยละ 2.4 นั้นถือว่าน้อยมาก และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60-70) ใช้ในด้านการจ่ายเงินเดือนทหาร เครื่องแบบ อาวุธประจำกาย เพราะเป็นกองทัพที่มีการใช้กำลังพลจำนวนมาก

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	ราชอาณาจักรกัมพูชา
กองทัพมีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (https://cambodianews.com/u-s-report-highlights-human-rights-abuses-by-cambodian-armed-forces/) รายงานว่า ทหารและตำรวจของกัมพูชามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนและใช้กำลังแก่ประชาชนผู้ต่อต้านรัฐบาลนายกรัฐมนตรีนเรนทร สีฮานุม ด้วยการทรมาน การใช้กำลัง การละเมิดด้วยการใช้อุปกรณ์เล็กทรอนิกส์รุกล้ำสิทธิของประชาชนที่วิจารณ์รัฐบาล และมีปัญหาด้านที่ดินทำกิน อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่รัฐของกัมพูชาได้ให้การปฏิเสธทั้งหมด โดยกล่าวว่าเป็นการบังคับใช้กฎหมายและดำเนินการตามกฎหมายศาลตามปกติ ไม่ได้ละเมิดสถานการณ์ที่แท้จริงในกัมพูชา
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	กัมพูชามีกลยุทธ์การได้มาของอาวุธที่เน้นไปที่การรับบริจาคให้เปล่าและสินค้ามือสองจากผู้ใต้ดำเนินการให้ การถ่ายเทอาวุธ หรือสินค้าผลิตภัณฑ์ความมั่นคง หรือเครื่องจักรอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีใด ๆ ที่สามารถใช้ในด้านความมั่นคงได้จากไทย ไม่จะเป็นการขายหรือการให้บริจาค ถือว่าจะเกิดผลลัพธ์เชิงลบกับไทยอย่างมาก เพราะจากรายงานของ Jane's ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่าไทยเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรงของกัมพูชา
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทยุทธสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	ในภาพรวมนั้น แม้ว่าสถานการณ์ไทย/กัมพูชาจะยังคงติดอยู่ แต่รายงานของ Jane's ที่ระบุไว้และสถานการณ์รอบด้าน ได้บ่งชี้ชัดเจนว่า การให้การสนับสนุนผลิตภัณฑ์ความมั่นคงที่กัมพูชาสามารถใช้ในการทหารจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศและความมั่นคงของไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากไทยเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรงของกัมพูชา พิสัยของ BM-21 และ RM-70 บ่งชี้ชัดเจนว่ามีเพียงไทยประเทศเดียวเท่านั้นที่เป็นเป้าหมาย ทั้ง ๆ ที่กัมพูชามีงบประมาณในการจัดหาจำกัด แต่ยังคงจัดหาเพิ่มจำนวนหลายระบบ หากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยไม่มีปฏิสัมพันธ์ด้วย ถือว่ามีโอกาสที่ผลิตภัณฑ์ความมั่นคงจะตกอยู่ในกลุ่มผู้ไม่พึงประสงค์สูงมาก อีกทั้งมีรายงานการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยทหารและตำรวจกัมพูชาอีกด้วย ปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวชี้วัดสำคัญที่ตอกย้ำความไม่เหมาะสมของการดำเนินการใด ๆ กับกัมพูชาอย่างชัดเจน ยกเว้นอยู่กรณีเดียว คือ การช่วยเหลือทางมนุษยธรรมหรือการค้าและกู้ภัยประชาชนตามแนวชายแดนเท่านั้นที่เป็นปัจจัยเชิงบวก ซึ่งอาจอำนวยความสะดวกต่อการค้าขายผลิตภัณฑ์ความมั่นคงจากไทยไปสู่กัมพูชาที่มีความเป็นไปได้ ผลิตภัณฑ์ที่สมควรไปนำเสนอจะเป็นหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดแบบต่าง ๆ ของ สทป. หรือโครงการ COP ที่จัดทำแผนที่สถานการณ์ HADR เท่านั้น ประเด็นผลิตภัณฑ์ความมั่นคงอื่น ๆ โดยเฉพาะสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อการใช้กำลังทางทหาร เช่น ยานเกราะล้อยาง จรวดหลายลำกล้อง เรือแบบต่าง ๆ หรืออุปกรณ์เทคโนโลยีขั้นสูงต่าง ๆ ควรจะหลีกเลี่ยงทั้งสิ้น

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค่อนข้างห่างไกล - โอกาสถูกล้ำอیدیโดยหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบก ทางทะเล และทางอากาศอยู่ในระดับต่ำมาก
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	งบประมาณทางทหารอยู่ที่ร้อยละ 0.7 ของ GDP ¹⁵ ซึ่งถือว่าปรับลดลงจากร้อยละ 1.5 ของ GDP ในปี 2014 และยังมีนโยบายการเงินของกองทัพที่น่าสนใจ คือ Zero Growth Policy ¹⁶ นโยบาย Minimum Essential Force ¹⁷ และการมุ่งเป้าหมายให้งบประมาณทางทหารเพิ่มขึ้นไปถึงร้อยละ 1 ของ GDP นอกจากนี้ ภาครัฐยังใช้ Exim Bank เพื่อให้เกิดการค้าอาวุธอีกด้วย
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีต ส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	การจัดหาจะต้องเริ่มจากรัฐวิสาหกิจในประเทศเป็นลำดับแรก (PT Pindad, PT PAL, PTDI) หากไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้จึงค่อยจัดหาต่างประเทศ ส่วนการนำเข้านั้นมาจากหลากหลายประเทศ ทั้งรัสเซีย อเมริกา ประเทศแถบยุโรป และมีการแข่งขันระหว่างกันที่รุนแรง เพราะมีกองทัพขนาดใหญ่ และต้องดูแลทั้งอากาศและน่านน้ำที่กว้างใหญ่อีกด้วย

¹⁵ ตัวเลขร้อยละ 0.7 ของ GDP นั้นอาจจะดูเหมือนมีงบประมาณทางทหารที่น้อย แต่มูลค่า Real Term นั้นอยู่สูงลำดับต้น ๆ ของอาเซียน เพราะในความเป็นจริงแล้วอินโดนีเซียเป็นประเทศขนาดใหญ่ มีประชากรกว่า 250 ล้านคน ทำให้ GDP ของอินโดนีเซียสูงเป็นลำดับที่ 1 ในอาเซียน เมื่อกล่าวว่ายู่ที่ร้อยละ 0.7 ของ GDP จึงถือว่าอยู่ในระดับที่สูงมาก (GDP มากกว่าไทย 2.5 เท่า)

¹⁶ เป็นนโยบายที่กำหนดให้ลดการเพิ่มงบประมาณด้านบุคลากรของกองทัพ (เงินเดือน สวัสดิการ) และกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทหาร (Non-core Military Activities) เพื่อปรับเข็มมุ่งไปยังการจัดซื้อยุทโธปกรณ์ให้มากขึ้น

¹⁷ เป็นนโยบายหมายความถึงขีดความสามารถที่วางอยู่บนรากฐานของการป้องกันประเทศและระดับกองกำลังที่สามารถรับประกันการได้มาของผลประโยชน์ทางทหารระดับยุทธศาสตร์อย่างทั่วถึง ที่ซึ่งลำดับความเร่งด่วนของการจัดหาอาวุธนั้นมีเพื่อการพัฒนาความเข้มแข็งทางทหารขั้นต่ำที่สุด หรือการจำหน่ายยุทโธปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้การไม่ได้ออกไป

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	มีหน่วยงานที่มีขีดความสามารถเฉพาะด้านการพัฒนายุทธโธปกรณ์อย่างครบวงจรตอบสนองความต้องการของกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ โดยทั้งหมดเป็นรัฐวิสาหกิจ ¹⁸ นอกจากนี้ยังมีบริษัทย่อยอื่น ๆ รวม 15-20 บริษัท ที่มีผลผลิตด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้วย อย่างไรก็ตาม การผลิตอุตสาหกรรมเหล่านี้ส่วนใหญ่ทำการผลิตตามใบอนุญาตที่มีเทคโนโลยีในระดับต่ำที่เรียกว่า Third-Tier ¹⁹
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	ความสัมพันธ์อยู่ในระดับดี ที่ผ่านมามีการดำเนินการซ้อมรบภายใต้รหัสการฝึก Cobra Gold และแลกเปลี่ยนนายทหารในหลักสูตรต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และไทยเป็นลูกค้า PTDI และ PT Pindad อีกด้วย
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้นเน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโธปกรณ์ใดในการป้องกันประเทศ หรือการป้องกันประเทศ หรือภารกิจความมั่นคงภายใน	แม้ว่าปัจจุบันไม่ปรากฏภัยคุกคามทางทหารที่ชัดเจน แต่ยังมีความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งออสเตรเลีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ แต่ยังไม่ได้ระดมไปสู่ความขัดแย้งทางทหาร กองทัพอินโดนีเซียเป็นกองทัพขนาดใหญ่ เพราะมีพื้นที่รับผิดชอบทั้งทางบกและทางทะเลที่กว้างขวาง ทำให้มีความต้องการยุทธโธปกรณ์ในระดับสูง
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	โอกาสที่อาวุธจะไปตกอยู่ในมือผู้ไม่พึงประสงค์มีน้อย เพราะปัจจุบันกองทัพอินโดนีเซียมีความเป็นมืออาชีพมากขึ้นทั้งในทางการเมืองและในทางวิชาชีพ ไม่ค่อยปรากฏข่าวว่ากองทัพทำอาวุธสูญหายหรือถูกปล้นชิงจากคลังอาวุธไปสู่แหล่งอื่น
กองทัพมีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	รายงานของ UN บ่งชี้ว่า กองทัพบกและตำรวจมีส่วนในการสลายการชุมนุมที่ปราศจากอาวุธด้วยการที่รุนแรงถึงขั้นมีการใช้กระสุนจริงต่อประชาชนที่เรียกร้องสิทธิการเข้าถึงที่ดินและสิ่งแวดล้อมหรือการทำเหมือง
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	การส่งออกอาวุธไปยังอินโดนีเซียไม่ทำให้ดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปมากนัก เพราะปัจจุบันอินโดนีเซียไม่ได้มีภัยคุกคาม (Immediate Threats) ที่ชัดเจน แต่จะเน้นด้านการฝึกกำลังพล การป้องกันประเทศ และการบังคับใช้กฎหมายในระดับปกติเท่านั้น
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของสหป.	ช่องว่างที่บริษัทไทยสามารถจะเข้าสู่ตลาดได้นั้น มีน้อยมาก เพราะขีดความสามารถอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอินโดนีเซียมีความเพียบพร้อมมาก และอาจไม่คุ้มทุน เพราะอินโดนีเซียกำหนดให้ยุทธโธปกรณ์ทางทหารมีการดำเนินการขอฟีดแบ็กทุกรายการโดยไม่กำหนดมูลค่าขั้นต่ำ กลยุทธ์นั้นอาจจะต้องพิจารณาในแง่ของการให้บริการด้านอื่น ๆ ของบริษัทในประเภท (Category) อื่น ๆ รองลงมา เช่น การเป็นผู้จัดหาวัสดุตั้งต้น (Raw material supplier) ที่แข่งขันที่ราคา หรือการให้บริการการซ่อมบำรุงยานยนต์ทางทหาร หรือการ MRO โครงการขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ที่มีความคุ้มทุนในการดำเนินการในอินโดนีเซีย เป็นต้น ด้านยุทธโธปกรณ์ทางบกมีโอกาสน้อยที่จะบุกตลาดอินโดนีเซีย เพราะ PT Pindad เป็นรัฐวิสาหกิจที่มีผลิตภัณฑ์ที่รองรับความต้องการได้เกือบทุกรายการอยู่แล้ว ส่วนด้านยุทธโธปกรณ์ทางเรือนั้นก็ถือว่ามีโอกาสน้อยกว่าด้วย เพราะ PT PAL ถือเป็นรัฐวิสาหกิจที่เข้มแข็งที่สุดใน 3 รัฐวิสาหกิจหลัก และเข้มแข็งกว่าบริษัทเอกชนของไทยด้วย เพราะสามารถต่อเรือ Strategic Sealift Vessel หรือเรือยุทธบริการขนาดใหญ่ ต่อเรือกลพลขึ้นบก เรือฟริเกต และเรือดำน้ำที่ออกแบบโดยเกาหลีใต้ ถือว่าเกาหลีใต้ได้ครอง partnership กับ PT PAL มานานแล้ว ตลาด Fast Attack Craft ก็ดำเนินการโดย PT. Palindo Marine ส่วนโครงการ UAV ดำเนินการโดย PTDI อยู่แล้ว

¹⁸ PT Pindad ที่เชี่ยวชาญด้านยานรบทางบกและกระสุนหรือมกกันต์ PT Dahana ที่เชี่ยวชาญด้านวัตถุระเบิด กองกำลังทางเรือ มี PT PAL ในการบริการต่อเรือ ส่วนกำลังทางอากาศมี PTDI ที่รับผิดชอบด้านการประกอบอากาศยานและวิศวกรรมอากาศยาน รัฐวิสาหกิจทั้ง 4 มีเจ้าหน้าที่ประมาณ 9,000 คน ได้รับการสนับสนุนและควบคุมการปฏิบัติงานภายใต้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและอยู่ภายใต้กฎหมาย Defence Industry Bill

¹⁹ เช่น การผลิตโครงสร้างอากาศยานปีกหมุนและปีกนี้สำหรับการขนส่งระดับกลางและเล็ก ขีดความสามารถการวิจัย พัฒนา และผลิตรายการทางบก เช่น รถลำเลียงพลหุ้มเกราะ (นั่นคือ รถหุ้มเกราะ Anoa อุตสาหกรรมที่อาจเรียกได้ว่าประสบความสำเร็จสูงสุด เพราะสามารถผลิตได้เองทั้งสายการผลิต) อุปกรณ์ติดต่อสู้สารที่ไม่ซับซ้อน ยานรบทางเรือชั้น 3 เช่น เรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่ง เรือเร็วหรือเรือยาง การผลิตเครื่องกระสุนอาวุธปืนเล็ก อมกกันต์ และสารดินขับ ทั้งหมดนี้รวมถึงการซ่อมบำรุงพื้นฐาน การซ่อมสินค้าภาพ ในขณะที่อุปกรณ์หรือยุทธภัณฑ์ที่มีระดับเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระบบนำร่องเครื่องยิงขีปนาวุธ จะใช้การส่งนำเข้ามาประกอบภายในประเทศ

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา [4]
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ มีความใกล้ชิดมาก - โอกาสถูกล้ำอับโดยหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบก ทางทะเล และทางอากาศ อยู่ในระดับสูงมาก มีประวัติการละเมิดน่านฟ้า น่านน้ำ และพรมแดนธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง โดยที่ทางการเมียนมาไม่ได้แสดงการขอโทษอย่างชัดเจน
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	Jane's คาดการณ์ว่าปัจจุบันงบประมาณอยู่ที่เกือบร้อยละ 3 ของ GDP ²⁰ [6] โดยมีความกังวลและยากต่อการประเมิน ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลปิด อีกทั้งกองทัพมีบริษัทโฮลดิ้ง (Holding) ของตนเอง มีความสามารถในการใช้เงินนอกงบประมาณ และกฎหมายงบประมาณพิเศษที่ไม่ต้องผ่านการพิจารณาของรัฐสภา โดยที่งบประมาณส่วนนี้เชื่อมกับการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติร่วมกับจีนและรัสเซียด้วย
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีต ส่วนใหญ่มากจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ปัจจุบันมีการคว่ำบาตรทางการทหารและความมั่นคงจากการรัฐประหารในปี 2017 และการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เลวร้ายลงในปี 2021 จากสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปอยู่ และไม่มีแนวโน้มจะจบลงเร็ว ๆ นี้ ทำให้กองทัพเมียนมาพึ่งพาเทคโนโลยีทางทหารจากจีนและรัสเซียเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีอินเดีย ยูเครน และเบลารุสอีกด้วย การดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเท่าที่มีข้อมูลนั้น ปรากฏว่าดำเนินการโดยรัฐบาลและบริษัทในกองทัพทั้งหมด
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	นอกเหนือไปจากการจัดหา การพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ส่วนใหญ่จะขึ้นกับกรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและกองทัพบก เรือ อากาศของเมียนมา ชัดความสามารถส่วนใหญ่จะอยู่ที่อาวุธทางบก เช่น ปืนครก เครื่องยิงลูกระเบิด ปืนกล ปืนเล็ก อากาศที่เกี่ยวกับ ยานเกราะ รวมทั้งด้านการซ่อมบำรุงเรือและอากาศยานขั้นพื้นฐาน ในด้านการวิจัยและพัฒนานั้น มีรายงานว่าเมียนมาได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีอาวุธจรวดนำวิถีเชื้อเพลิงเหลวพิสัยกลางจากเกาหลีเหนือ และยังได้รับความช่วยเหลือจากอินเดียและเบลารุสอีกด้วย
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	ผู้นำฝ่ายไทยมีการเยี่ยมเยือนเมียนมาเป็นครั้งคราวเพื่อให้ความช่วยเหลือ แต่ไทยก็ถูกคาดหวังจากประชาคมโลกให้ดำเนินการกดดันเมียนมาในทางการเมืองและทางเศรษฐกิจเช่นกัน ด้วยทำให้ไทยตกที่นั่งลำบากในการหาสมดุลระหว่างการเป็นเพื่อนบ้านและการบริหารความคาดหวังและบรรทัดฐานระหว่างประเทศ
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ภัยุทโธปกรณ์ใดในการป้องกันประเทศ หรือการป้องกันประเทศ หรือภารกิจความมั่นคงภายใน	ประเทศที่รายล้อมเมียนมามีความสัมพันธ์ในระดับที่ดีถึงดีมาก Jane's ประเมินว่าภัยคุกคามทางทหารจากภายนอกนั้นมีโอกาสน้อยมาก แต่ภายในประเทศมีการใช้กำลังทหารเมียนมากับชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ติดอาวุธ ในรัฐคะฉิ่น กะเหรี่ยง รัฐฉาน ทั้งทางบกและทางอากาศ จนเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ของประเทศตะวันตกและองค์การสหประชาชาติ
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	ด้วยข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีการใช้กำลังทหารมุ่งเป้าหมายไปยังกองกำลังชาติพันธุ์ติดอาวุธในประเทศ แต่พลเรือนเองก็ได้รับผลกระทบไปด้วย ทำให้อาวุธยุทโธปกรณ์ที่กองทัพเมียนมาใช้งานจะมีโอกาสสูงมากที่จะถูกใช้ต่อเป้าหมายพลเรือนและตกอยู่ในมือของผู้ไม่พึงประสงค์ได้ง่ายจากการปะทะกันหรือจากการทุจริตคอร์รัปชันที่มีอยู่อย่างแพร่หลายด้วย
กองทัพมีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	ภายหลังการรัฐประหารในปี 2017 ทำให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยเจ้าหน้าที่ของกองทัพในระดับสูงมาก โดยเฉพาะในรัฐที่ห่างไกลที่สื่อมวลชนหรือระบบการสื่อสารหรือการคมนาคมไม่สะดวกหรือยังไม่ถึง โดยรายการส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับภัยุทโธปกรณ์ทางทหารหรือการป้องกันประเทศโดยตรง และมีการใช้ยุทธโธปกรณ์เหล่านั้นต่อประชาชน

²⁰ อย่างไรก็ตาม Military Balance ของ IISS คาดการณ์ตัวเลขที่ต่างออกไป คือ ร้อยละ 2.94, 5.23 และ 3.15 ในปี 2020, 2021 และ 2022 ตามลำดับ ซึ่งถือว่ามีความผันผวนพอสมควร

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา [4]
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	การถ่ายเทอาวุธจากไทยไปยังเมียนมาจะไม่ทำให้ดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปมาก เพราะเมียนมาเองพึ่งพาตนเองด้านยุทธโประณ์ทางบกได้ระดับหนึ่ง จึงมีโอกาสน้อยที่จะสั่งซื้อ และด้านดังกล่าวมีการใช้งานอย่างปกติอยู่แล้ว นอกจากนี้ เมียนมายังมีกองทัพขนาดใหญ่และพื้นที่ปฏิบัติการที่กว้างขวางอีกด้วย
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	จากการที่เมียนมาเองสามารถพึ่งพายุทธโประณ์ทางบกได้เองในประเทศ อีกทั้งโครงการยานเกราะเองก็เป็นเทคโนโลยี BTR ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตจนถึงการตั้งโรงงานในประเทศได้ด้วย ทำให้กล่าวได้ว่า ตลาดอาวุธทางบกมีความอึดตัวค่อนข้างมาก การจะนำบริษัทของไทยที่มีพื้นฐานของเทคโนโลยีจากสหรัฐอเมริกา (และยังขายอะไหล่ให้สหรัฐอเมริกาอยู่จนถึงปัจจุบัน) จึงเป็นการดำเนินการที่เสี่ยงเกินไปที่จะสูญเสียสหรัฐอเมริกาที่เป็นลูกค้าประจำ ทั้ง ๆ ที่ยังมีความไม่แน่นอนในการจัดหาอีก อีกทั้งปัจจุบันมีบริษัทไทย 12 แห่งถูกองค์กรสหประชาชาติรายงานว่าได้ส่งอะไหล่และเครื่องจักรบางอย่างให้กับกองทัพเมียนมาในห้วงปัจจุบันอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายด้วยและเมียนมายังมีหลักฐานด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนรุนแรง การดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกับเมียนมาจึงเป็นเรื่องที่มีความเสี่ยงมากกว่าประโยชน์ทางธุรกิจที่จะได้รับ การดำเนินธุรกิจกับเมียนมาจึงเป็นเรื่องที่ไม่สมควรดำเนินการใด ๆ ด้วย
รายชื่อประเทศเป้าหมาย	เนการาบรูไนดารุสซาลาม
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค่อนข้างห่างไกลจากไทย - โอกาสถูกล้อฉิปโดยหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบก ทางทะเล และทางอากาศอยู่ในระดับต่ำมาก
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	บรูไนเป็นประเทศที่ร่ำรวย มีระบบเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพและมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP per capita) ที่สูง งบประมาณทางการทหารสูงถึงร้อยละ 2.5-3.0 ของ GDP โดยมีสุลต่านที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมด้วยตนเอง รัฐบาลพยายามรักษาดัชนีชี้วัดที่ให้อภัย แต่ยังคงได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันและภาวะเงินเฟ้ออยู่บ้าง นโยบายการพัฒนากองทัพอยู่ในแผนของ Wawasan 2035 [7] หรือ Vision 2035 และ White Paper ปี 2011 ที่ให้ลำดับความสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง สร้างขีดความสามารถทางเศรษฐกิจนอกเหนือจากเรื่องน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีต ส่วนใหญ่มากจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของบรูไนมีขนาดเล็ก ทำให้ต้องนำเข้ายุทธโประณ์จากต่างประเทศเกือบทั้งหมด โดยมาจากสหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ฝรั่งเศส เยอรมนี และสวีเดนเป็นหลัก อุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในของบรูไนเป็นการคงสภาพและบำรุงรักษายุทธโประณ์ที่นำเข้ามาให้ใช้งานได้อต่อเนื่อง
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการจัดหายุทธโประณ์ถูกกำกับดูแลโดย Royal Brunei Technical Service (RBTS) ที่เป็นหน่วยงานของรัฐ แผนกที่สำคัญที่สุด คือ Vehicle Maintenance Centre ที่ทำหน้าที่ด้าน MRO การปรับปรุงยุทธโประณ์ การส่งกำลัง และการฝึกใช้งาน โดยมีบริษัทเอกชนจำนวนไม่มากเข้าร่วม ระดับความพร้อมด้านอุตสาหกรรมถือว่าอยู่ในระดับพื้นฐานและยังต้องพึ่งพิงเทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศ
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	ไทยและบรูไนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมายาวนาน ทั้งระดับราชวงศ์และระดับรัฐบาล โดยไม่ปรากฏประวัติความขัดแย้งกันในเวทีโลก

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	เนการาบูรไนดารุสซาลาม
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศไทย เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ภัยยุทธโประณใดในการป้องปราม หรือการป้องกันประเทศ หรือการกิจความมั่นคงภายใน	ผลประโยชน์แห่งชาติของบรูไน คือ แหล่งสำรองน้ำมันและก๊าซธรรมชาติทางทะเลในเขตเศรษฐกิจจำเพาะในทะเลจีนใต้ ที่ทับซ้อนกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค การที่มีแหล่งพลังงานในทะเลทำให้กองทัพบรูไนมีความต้องการยุทธโประณด้านการปฏิบัติการยกพลขึ้นบกมาเป็นลำดับแรก ๆ โดยการปฏิบัติการทางทหารบรูไนเน้นการปฏิบัติการด้วยการนำทหารขึ้นเฮลิคอปเตอร์หรือขึ้นเรือปฏิบัติการลำนำไปทำการกิจทั้งทางบกและทางทะเล (โดยเฉพาะแท่นขุดเจาะกลางทะเล) รองลงมา คือ ยานเกราะและการซ่อมบำรุงที่ต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นใหญ่สนามอีกด้วย นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงกลาโหมยังแสดงความต้องการว่าต้องการอากาศยานไร้คนขับ เพื่อภารกิจการข่าว การลาดตระเวน และการตรวจการณ์ (ISR) อีกด้วย
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	ทหารในกองทัพบรูไนมีความเป็นมืออาชีพและได้รับการฝึกอย่างดีจากออสเตรเลีย อังกฤษ และสิงคโปร์ สถานการณ์บ้านเมืองอยู่ในภาวะปกติและสงบสุข ภัยการก่อการร้ายข้ามชาติหรือการก่อความไม่สงบอยู่ในระดับต่ำ การเมืองมีเสถียรภาพ ปัจจัยเหล่านี้ทำให้กองทัพมีความเป็นมืออาชีพและครอบครองยุทธโประณภายในบริบทปกติได้อย่างดี
กองทัพมีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	ไม่ปรากฏหลักฐานหรือข่าวว่าทหารในกองทัพทำการละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งในประเทศและการส่งทหารไปภารกิจที่องค์การสหประชาชาติก็สามารถปฏิบัติงานอย่างปกติด้วย
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	กองทัพบรูไนเป็นกองทัพขนาดเล็ก ดังนั้น จะส่งผลกระทบต่อดุลอำนาจทางทหารในระดับน้อยมาก เมื่อเทียบกับเพื่อนบ้านที่มีกองทัพใหญ่กว่า
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	บริษัทไทยมีโอกาสเจาะตลาดบรูไนได้สูงมาก เนื่องจากปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ดี ไม่มีข้อขัดแย้ง โดยยุทธโประณที่ควรนำเสนอขึ้นต้องตรงกับความต้องการของกองทัพบรูไน นั่นคือ ยุทธโประณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกหรือยานเกราะล้อสำหรับภารกิจนาวิกโยธินของ สทป. ต่างก็เป็นตัวเลือกที่ดีที่บรูไนจะพิจารณา นอกจากนี้ยังมีความต้องการในด้านอากาศยานไร้คนขับอีกด้วย ด้วยพื้นที่ประเทศขนาดเล็ก อากาศยานไร้คนขับจึงอยู่ในพิสัยที่จำกัดและขนาดปานกลางเป็นทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งสิ้น นอกเหนือไปจากนั้น อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของบรูไนยังเน้นด้านการ MRO ยุทธโประณที่มีอยู่ให้ใช้งานได้นาน ดังนั้น บริษัทไทยที่มีความโดดเด่นด้าน MRO ยานพาหนะทางบก รวมถึงการส่งอะไหล่ให้ ก็มีศักยภาพในการสร้างความร่วมมือและการส่งออกอะไหล่หรือให้บริการเพิ่มเติมเช่นกัน
รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐสิงคโปร์
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางอากาศ ใกล้ชิดมาก - โอกาสรุกรานโดยเรือหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบก ทางทะเล และทางอากาศอยู่ในระดับต่ำมาก
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	แนวโน้มงบประมาณทหารอยู่ที่ร้อยละ 3.0-3.5 ของ GDP ซึ่งถือว่าสูงที่สุดของอาเซียน โดยงบประมาณส่วนใหญ่จะลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาไปกับ DSTA ที่เป็นหน่วยงานวิจัยและพัฒนาทางทหาร และให้บริษัทลูกของ ST Engineering พัฒนายุทธโประณใหม่ ๆ ขึ้นมา และจัดหายุทธโประณที่มีเทคโนโลยีขั้นสูงจากสหรัฐอเมริกาและยุโรปหรือออสเตรเลียเป็นหลัก
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีตส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	สิงคโปร์นำเข้ายุทธโประณกว่าร้อยละ 60 จากสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก ตามมาด้วยฝรั่งเศส เยอรมนี อิสราเอล โดยไม่เคยปรากฏการนำเข้ายุทธโประณจากรัสเซียหรือจีนในโครงการขนาดใหญ่หรือเทคโนโลยีขั้นสูงมาก่อน

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐสิงคโปร์
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ระดับความพร้อมของสิงคโปร์อยู่ในระดับสูงสุดในอาเซียน เพราะมีรัฐวิสาหกิจด้านการป้องกันประเทศโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็น ST Kinetics, ST Marine, ST Aerospace หรือ ST Electronics รัฐวิสาหกิจเหล่านี้จะขายยุทธโปกรณ์ระดับกลางให้กับกองทัพ ส่วนเทคโนโลยีขั้นสูงนั้น สิงคโปร์จะไปจัดหาจากสหรัฐอเมริกาหรือทวีปยุโรปมาใช้งานหรือติดตั้งแทน ทำให้การเจาะตลาดเทคโนโลยีขั้นสูงและชั้นกลางทำได้ยากลำบากมากกว่าปกติ
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและสิงคโปร์มีความราบรื่นดี มีความสัมพันธ์ทางการค้าที่ดี ไทยยังคงจัดหาเรือรบจากสิงคโปร์เข้าประจำการอีกด้วย (เรือหลวงอ่างทอง) ส่วนสิงคโปร์ได้ใช้พื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี และเวทีการซ้อมรบ Cobra-Gold ในไทยอยู่เป็นประจำ ทำให้ความสัมพันธ์ทางทหารราบรื่น
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโปกรณ์ใดในการป้องกันประเทศ หรือภารกิจความมั่นคงภายใน	สถานการณ์ความมั่นคงในภูมิภาคที่มีต่อสิงคโปร์ถือว่ามีความเสี่ยงภาพที่ดี เพราะสิงคโปร์มีกองทัพที่เข้มแข็งและนโยบายการป้องกันประเทศที่ครบวงจรในแบบของการป้องกันประเทศแบบเบ็ดเสร็จ (Total Defence) ทำให้สร้างอำนาจการป้องกันปรามได้ดี โดยเฉพาะกองทัพอากาศที่มียุทธโปกรณ์อันดับหนึ่งของอาเซียน การนำเสนอฟลิตภัณฑ์ของไทย โดยเฉพาะยานเกราะล้อยางหรือเรือขนาดเล็กในตลาดสิงคโปร์ทำได้ค่อนข้างยาก เพราะสิงคโปร์มี ST Kinetics ที่มียานเกราะล้อยางและ ST Marine ที่ทำการต่อเรืออยู่แล้ว ประกอบกับสิงคโปร์เน้นการจัดหาเทคโนโลยีในประเทศมาก่อนด้วย
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	หากมีการยุทธโปกรณ์ใดส่งออกไปยังสิงคโปร์ได้ถือว่าปลอดภัยมาก เพราะระบบราชการที่มีประสิทธิภาพ การคอร์รัปชันที่ต่ำ และกองทัพที่เป็นมืออาชีพสูงมาก
กองทัพมีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	กองทัพสิงคโปร์ไม่ปรากฏประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศ การที่หน่วยงานของรัฐจะส่งผลกระทบต่อประชาชนจะเป็นการควบคุมสื่อมวลชน และการควบคุมฝูงชนจากกฎหมายที่มีความเข้มงวดมากกว่า โดยหน่วยงานตำรวจจะถูกนำมาใช้งาน ไม่ใช่ทหาร
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสียภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่มากนักหรือไม่	การส่งออกอาวุธไปยังสิงคโปร์จากไทย ส่งผลน้อยต่อเสถียรภาพในภูมิภาค เพราะสิงคโปร์เองมีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนากองทัพว่าเน้นการจัดหาจากในประเทศก่อน และภัยคุกคามจากภายนอกประเทศยังไม่มีมีความชัดเจนเท่าใดนัก
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	การที่สิงคโปร์ใช้รัฐวิสาหกิจในการผลิตสินค้าและให้บริการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแก่กองทัพเป็นอันดับแรก ทำให้โอกาสในการส่งออกผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้าย (End-products) แก่กองทัพสิงคโปร์มีความเป็นไปได้้น้อยมาก ทั้งนี้ ช่องทางการตลาดของไทยที่เหลือน่าจะเป็นการสำรวจตลาดที่ขายวัสดุ (Raw materials) เพื่อเป็นห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ป้อนให้กับตลาดอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในแก่สิงคโปร์มากกว่า เพราะสิงคโปร์ไม่มี raw material ภายในประเทศเอง โดยสินค้า raw materials เดิมที่ป้อนเข้าสู่สิงคโปร์ส่วนใหญ่มาจากประเทศไต้หวัน มาเลเซีย จีน หรือยุโรปตะวันออก โดยต้องเสนอราคาและคุณภาพที่ดีกว่าประเทศที่กล่าวมาแล้ว เช่น เหล็กกล้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น นอกจากนี้ การเป็นประเทศที่เคยซ้อมรบในไทย ทำให้สามารถขายยุทธโปกรณ์ตามพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. 2562 ได้อีกด้วย

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สหพันธรัฐมาเลเซีย
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ใกล้ชิดมาก - โอกาสรุกล้ำอธิปไตยหรือเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบกอยู่ในระดับต่ำ แต่ทางทะเลยังมีความเป็นไปได้อยู่บ้าง
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	งบประมาณทางทหาร โดยเฉพาะด้านการจัดหายุทโธปกรณ์ในปัจจุบันมีความผันผวนพอสมควร แต่มีแนวโน้มลดลงจากปัญหาการขาดแคลนงบประมาณและเพิ่งพื้นที่ตัวจากวิกฤตโควิด-19 โดยงบประมาณทางทหารอยู่ที่ประมาณร้อยละ 1 ของ GDP ถือว่าอยู่ในระดับปานกลางในอาเซียน
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีตส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	มาเลเซียมีประวัติการนำเข้ายุทโธปกรณ์ที่มาจากทั้งฝั่งค่ายตะวันตกและฝั่งตะวันออก ทั้งไปแลนด์ อังกฤษ รัสเซีย จีน และเคยนำเข้ายานเกราะล้ออย่าง First Win จาก บริษัท ซัยเสรี เมืททอลแอนด์รับเบอร์ จำกัดของไทยอีกด้วย
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ระดับความพร้อมของมาเลเซียอยู่ระดับกลางของอาเซียน แม้ว่ามาเลเซียจะมียุทธศาสตร์ในการอุดหนุนอุตสาหกรรมภายในก่อน การส่งออกของบริษัท ซัยเสรีเมืททอลแอนด์รับเบอร์ จำกัด ก็ยังเป็นไปได้อยู่ แม้ว่าจะถูกเรียกนโยบายชดเชย (Offset policy) ในอัตราที่สูงมากก็ตาม
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	โดยภาพรวมความสัมพันธ์ทางการระหว่างไทยและมาเลเซียมีความราบรื่น อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความตึงเครียดด้านพรมแดนทางทะเลอยู่เป็นครั้งคราว แต่ด้วยเป็นพื้นที่ทางทะเลจึงไม่ปรากฏเป็นข่าวมากนัก และกลไกการเจรจาระหว่างกันทำให้ผ่านไปด้วยดี
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโธปกรณ์ใดในการป้องกันประเทศ หรือการป้องกันประเทศ หรือภารกิจความมั่นคงภายใน	มาเลเซียมีการกิจทางทหารที่สำคัญต่อประเทศและภูมิภาค ทั้งการเป็นส่วนหนึ่งของช่องแคบมะละกา การรุกรล้ำอธิปไตยในพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะจากจีน และภัยการก่อการร้ายข้ามชาติ จากทิศตะวันออกของประเทศ สามารถคาดการณ์ได้ว่า ยานเกราะล้ออย่างและอุตสาหกรรมต่อเรือยังมีความเป็นไปได้ในการทำตลาดอยู่ และภารกิจทางความมั่นคงทางบกที่เน้นไปยังภาคตะวันออกของประเทศมากกว่าทางเหนือ หากขยายยานเกราะล้ออย่างให้มาเลเซียจะสร้างความกังวลต่อชายแดนไทยในระดับต่ำอยู่
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	ถือว่าปลอดภัยมาก เพราะการปฏิบัติงานของกองทัพมาเลเซียอยู่ภายใต้รัฐบาลพลเรือนตามปกติ นอกจากนี้ ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายข้ามชาติของกลุ่ม ISIS ได้ลดบทบาทลงไปมากในภูมิภาคด้วย
กองทัพมีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	มาเลเซียเป็นประเทศที่มีผู้คน วัฒนธรรม และภาษาหลากหลายที่อยู่ด้วยกันอย่างสันติ เป็นส่วนมาก กองทัพมีความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงาน ประเด็นอ่อนไหวของมาเลเซียจะเป็นด้านศาสนาและเชื้อชาติ แต่กองทัพไม่ได้มีบทบาทในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในส่วนนี้ งานด้านนี้จะอยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจศาลามากกว่า โดยรายการส่วนใหญ่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยุทธโธปกรณ์ทางทหารหรือการป้องกันประเทศ และไม่ได้มีการใช้ยุทธโธปกรณ์เหล่านั้นต่อประชาชน
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	ที่ท่าของมาเลเซียมีความชัดเจนในการพยายามไล่ตามระดับการพัฒนาของคู่แข่งในภูมิภาค ทั้งสิงคโปร์และอินโดนีเซีย ที่พยายามพัฒนากองทัพอย่างเข้มแข็งเช่นกัน การถ่ายเทอาวุธของไทยไปยังมาเลเซีย โดยเฉพาะยานเกราะล้ออย่างและกระสุนหรืออมmunition อาจทำให้ดุลอำนาจทางทหาร (Military balance) กระทบไปบ้าง แต่มีโอกาสนำมาใช้ในความขัดแย้งจริงในระดับที่ต่ำ

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สหพันธรัฐมาเลเซีย
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่สมควรดำเนินการอย่างไร ในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัท อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	ยุทธโศภรณ์ที่น่าจะมีลำดับความเร่งด่วนและความสำคัญ (Priority) อันดับต้น ๆ คือ การรักษาฐานลูกค้าเดิมจากการขายยานเกราะล้อยางของบริษัท ซัยเสรีเมท์ทอลแอนด์รีบบอร์ จำกัด ให้กับบริษัท Deftech ด้วยการเสนอบริการปรับปรุงรถยานเกราะให้ทันสมัย มีความต่อเนื่องด้านการบริการ หรือเสนอบริการหลังการขายให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่วนอีกโครงการหนึ่งของบริษัทที่ร่วมทุนของ สทป. ที่สามารถนำเสนอได้ คือ โครงการบินและอาวุธประจำกาย ที่ผลิตในไทย ที่สามารถเข้าสู่ตลาดของมาเลเซียได้ รวมทั้งแนะนำบริษัทด้านอู่ต่อเรือ เพื่อขยายตลาด เพราะเรือขนาดเล็กและขนาดกลางยังเป็นเรือที่มาเลเซียมีความต้องการใช้ในกองทัพเรือและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทางทะเลของมาเลเซีย (Malaysia Maritime Enforcement Agency) ด้วย หน่วยงานนี้ถือว่ามีความสำคัญต่อมาเลเซียและภูมิภาคอาเซียนมาก เพราะดูแลเส้นเลือดหลักทางพาณิชย์นาวีของภูมิภาคนี้ นอกจากนี้ การเป็นประเทศที่เคยซ้อมรบในไทย ทำให้สามารถขายยุทธโศภรณ์ตามพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. 2562 ได้อีกด้วย

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางเรือและทางอากาศ ใกล้ชิด - โอกาสเกิดความขัดแย้งกับไทยทางบกและทางอากาศอยู่ในระดับต่ำมาก ส่วนทางทะเลอาจมีผลกระทบอยู่บ้างจากการรุกล้ำช่องเรือประมงจากเวียดนาม
แนวโน้มงบประมาณทางทหาร เป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	งบประมาณทางทหารขยายตัวขึ้นตามความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและภัยคุกคามความมั่นคงจากจีนอยู่ที่ประมาณร้อยละ 2.3-2.7 ของ GDP (ค่าโดยประมาณ IISS แจ้งว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 1.5-1.6) ยุทธโศภรณ์เดิมของเวียดนามพึ่งพิงรัสเซียเป็นส่วนมาก ขณะนี้รัสเซียอยู่ในช่วงความขัดแย้งกับยูเครนทำให้เกิดช่องว่างที่ตลาดของไทยจะเข้าไปเติมเต็มได้อย่างดียิ่ง
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีตส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ยุทธโศภรณ์ทั้งทางบก เรือ อากาศ จะนำเข้าจากรัสเซียเป็นหลัก โดยมีอิสราเอล ฝรั่งเศส และจีนอยู่บ้างในกองทัพ
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	เวียดนามพึ่งพาตนเองได้ในส่วนของยุทธโศภรณ์พื้นฐานที่ผลิตโดยกรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ภายใต้กระทรวงกลาโหมฝ่ายการเมือง หน่วยงานนี้มีโรงงานทั้งหมด 60 โรงงาน เน้นไปยังกระสุน อมmunition ปืนเล็ก ในส่วนนี้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่วนยานเกราะส่วนใหญ่ที่จัดหาหรือรับมอบมาจากรัสเซียอยู่ในสภาพใช้ราชการได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ เพราะรอการซ่อมบำรุงอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อไม่นานมานี้มีรายงานว่าเวียดนามเริ่มผลิตอากาศยานไร้คนขับ จรวดรวมทั้งต่อเรือตรวจการณ์อีกด้วย
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	ในอดีตสมัยสงครามเย็นถือว่าเวียดนามเป็นภัยคุกคามหลักของไทย ปัจจุบันความสัมพันธ์อยู่ในระดับที่ปกติ อย่างไรก็ตาม พื้นที่ทางทะเลยังมีส่วนที่ทับซ้อนกันอยู่บ้าง แต่ไม่ได้ถือเป็นการปะทะกันทางอาวุธหรือกองกำลังทหาร
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโศภรณ์ใดในการป้องกันประเทศ หรือการป้องกันประเทศ หรือภารกิจความมั่นคงภายใน	ภัยคุกคามทางทหารหลักที่เวียดนามมีความกังวล คือ การเผยแพร่อิทธิพลของจีน แม้ว่าสมุดปกขาวไม่ได้กล่าวอย่างชัดเจน แต่สามารถเข้าใจได้ว่า เวียดนามถ้อยยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันประเทศจากเรื่องดังกล่าวเป็นหลัก เวียดนามมีความล่อแหลมจากทางทิศเหนือที่มีพรมแดนทางบกและทางอากาศติดกับจีนตอนใต้ และทางทะเล ทั้งจากทะเลเวียดนามและทางฝั่งกัมพูชา ซึ่งมีความร่วมมือทางทหารที่แข่งขันกับจีน จึงสามารถกล่าวได้ว่าความต้องการทางยุทธการของเวียดนามมีทั้งทางยุทธโศภรณ์ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ และประวัติศาสตร์ได้แสดงให้เห็นแล้วว่า จีนมีขีดความสามารถที่จะดำเนินการเช่นนั้นได้หากจำเป็น

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	ทหารในกองทัพเวียดนามได้รับการยอมรับจากประชาชนเป็นการทั่วไป และเวียดนามมีโอกาที่จะถูกรุกรานจากกลุ่มก่อการร้ายเช่น ISIS ในระดับต่ำ ทำให้การถ่ายทอดอาวุธไปยังกองทัพเวียดนามมีความเสี่ยงต่ำที่จะตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์
กองทัพมีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	ปัจจุบันไม่ค่อยปรากฏข่าวด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนแก่ประชาชนโดยกองทัพเวียดนามที่ชัดเจน
การส่งออกหรือถ่ายทอดอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่มากนักแน่ไหน	การถ่ายทอดอาวุธ หรือการส่งออก หรือกิจกรรมทางอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยที่จะมีต่อเวียดนามอาจส่งผลกระทบต่อดุลอำนาจอย่างมีนัยสำคัญ น่าจะขึ้นอยู่กับการเสนอโครงการปรับปรุง ซ่อมบำรุง หรือยกระดับ หรือการถอดปน (Cannibalization) ยานเกราะทางบก หรือเรือที่เดิมเป็นของจีนหรือรัสเซีย ที่ชำรุดรอการซ่อมบำรุง ให้นำกลับมาใช้ได้ใหม่ สิ่งนี้จะทำให้ยุทธโศปกรณ์ประเภทยานรบทั้งทางบกและทางเรือของเวียดนามยกระดับขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่สมควรดำเนินการอย่างไรในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของสหป.	สามารถดำเนินการได้หลากหลาย เนื่องจากเวียดนามมีภัยคุกคามที่ชัดเจน มีงบประมาณที่มีแนวโน้มที่สูงขึ้น และไทยมีรายการยุทธโศปกรณ์ที่เวียดนามขาดแคลน โดยเฉพาะยานเกราะล้อยางหรือเรือขนาดเล็ก เรือเนกประสงค์อื่น ๆ หรือจรวดขนาด 122 มม. ของ สหป. นับว่าสอดคล้องกับความต้องการทางยุทธการของเวียดนามอย่างชัดเจน โดยที่พิสัยของจรวดเหล่านี้ยังไม่ถึงชายแดนไทยแน่นอนด้วย การนำเสนอยุทธโศปกรณ์แก่กองทัพ หรือกระทรวงกลาโหมของเวียดนามสามารถดำเนินการด้วยการเสนอได้ทั้งการขายผลิตภัณฑ์ใหม่และการเสนอเข้าปรับปรุง ซ่อมบำรุง หรือยกระดับยานเกราะทางบก หรือเรือที่ชำรุดรอการซ่อมบำรุงจำนวนมาก เช่น อาจจะให้บริษัทที่เชี่ยวชาญด้านการ MRO เข้าไปสำรวจตลาด โดยเฉพาะยุทธโศปกรณ์เก่าจากสหภาพโซเวียต ก็จะสามารถเพิ่มโอกาสทางการตลาดให้กับบริษัทของไทยได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม อาจจะต้องระมัดระวังการแบ่งปันเทคโนโลยีการต่อเรือด้วย เพราะอาจถูกนำมาใช้ด้านความมั่นคงกับไทยได้

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (ทางบก ทางเรือ ทางอากาศ)	- ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ไกลมาก - โอกาสการรุกรานโดยอ้อมอยู่ในระดับต่ำมาก ในประวัติศาสตร์ไม่เคยปรากฏการใช้กำลังทางทหารระหว่างกันมาก่อน
แนวโน้มงบประมาณทางทหารเป็นอย่างไร มากขึ้นหรือน้อยลง (ข้อมูลจาก Jane's หรือ World Bank)	แนวโน้มการใช้งบประมาณในการปรับปรุงขีดความสามารถกองทัพถูกกำหนดไว้ในกฎหมาย Revised AFP Modernization Act ที่มี 3 เฟส ที่ทำให้คาดการณ์ความต้องการทางยุทธการของกองทัพฟิลิปปินส์ได้ในระยะยาว ทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ทั้งนี้ งบประมาณทางทหารอยู่ที่ร้อยละ 1.3 ของ GDP ถือว่าอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
การนำเข้า/ส่งออกอาวุธในอดีตส่วนใหญ่มาจากประเทศใด (ข้อมูลจาก Jane's)	ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก และช่วงหลังมานี้จัดหามาจากอินโดนีเซีย เกาหลีใต้ และอิสราเอลอย่างต่อเนื่อง
ระดับความพร้อมของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ข้อมูลจาก Jane's)	รัฐบาลฟิลิปปินส์มีโรงงานอาวุธและกระสุน รวมทั้งอู่ซ่อมรถถังพื้นฐาน เช่น Government Arsenal ²¹ อุตสาหกรรมทางเรือมีอยู่ต่อเรือภายในประเทศ โดยรวมแล้วมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองระดับปานกลาง แต่ยังคงพึ่งพาการต่อเรือรบและอุปกรณ์เทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศเป็นหลัก การต่อเรือปัจจุบันพึ่งพิงบริษัทอุตสาหกรรมต่อเรือของเกาหลีใต้และอินโดนีเซียเป็นหลัก
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศนั้นอยู่ในระดับใด (ในภาพรวม)	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอยู่ในระดับดีและการแลกเปลี่ยนนายทหารในหลักสูตรต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

²¹ เป็นบริษัทที่มีรัฐบาลเป็นเจ้าของที่มีขนาดใหญ่ที่สุด บริษัทนี้ก่อตั้งในปี ค.ศ. 1957 เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการพึ่งพาตนเองด้านอาวุธประจำกายและอาวุธประจำหน่วยระดับพื้นฐาน โดย GA เน้นการผลิตเพื่อจำหน่ายแก่ภาครัฐภายในประเทศ (หน่วยงานทางทหารและหน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ เช่น ตำรวจ) โดยสามารถมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย ทั้งการจัดตั้งการร่วมทุน การผลิตร่วมกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งสามารถส่งออกได้ด้วย บริษัท GA มีโรงงานหลักครบวงจรในตัว 4 โรงงาน คือ โรงงานปลอกและกระสุน โรงงานไพรเมอร์ โรงงานดินขับ และโรงงานประกอบรวมกระสุนและห้องทดสอบทดลองอื่น ๆ ด้วย

รายชื่อประเทศเป้าหมาย	สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
ผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติของประเทศนั้น เน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ใช้ยุทธโศปกรณ์ใดในการป้องกัน หรือการป้องกันประเทศ หรือภารกิจความมั่นคงภายใน	ภัยคุกคามระหว่างประเทศมาจากกรณีความขัดแย้งและข้อพิพาททางทะเลในพื้นที่ทะเลจีนใต้กับจีนเป็นหลัก ที่ต้องใช้กองกำลังทางเรือและทางอากาศไว้ป้องกันประเทศ ส่วนภัยคุกคามในประเทศจะเป็นกลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศและผู้ก่อความไม่สงบ กรณีล่าสุดมีเหตุการณ์ที่กลุ่ม ISIS ยึดจังหวัด Marawi ที่เป็นเหตุทำให้รัฐบาลพยายามผลักดันให้จัดตั้งหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินเป็นหน่วยแยกอิสระ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก
ประเมินโอกาสที่เทคโนโลยีทางทหารจะถูกใช้ในทางไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกอยู่ในผู้ครอบครองที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไร	กองทัพยังมีระดับของการคอร์รัปชันที่พบเห็นได้ทั่วไป และพื้นที่ของประเทศยังเป็นเกาะแก่งที่เข้าถึงได้ยาก ทำให้มีระดับความเสี่ยงปานกลางที่อาวุธยุทธโศปกรณ์จะตกอยู่ในกลุ่มผู้ใช้งานที่ไม่พึงประสงค์
กองทัพมีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศอยู่ในระดับใด	เจ้าหน้าที่ของกองทัพมีระดับความเสี่ยงในการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ความขัดแย้งกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบภายในประเทศ โดยรายการส่วนใหญ่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยุทธโศปกรณ์ทางทหารหรือการป้องกันประเทศ และไม่ได้มีการใช้ยุทธโศปกรณ์เหล่านั้นต่อประชาชน
การส่งออกหรือถ่ายเทอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคและดุลอำนาจทางทหารเปลี่ยนไปหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน	ไม่เปลี่ยนแปลงไปมาก เพราะยุทธโศปกรณ์ที่ไทยน่าจะนำเข้าเป็นยุทธโศปกรณ์ทางบกเป็นส่วนใหญ่ แต่ลักษณะทางภูมิรัฐศาสตร์ของฟิลิปปินส์ไม่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศอื่น
ภาพรวมเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ สมควรดำเนินการอย่างไร ในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งผลิตภัณฑ์ของบริษัทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและของ สทป.	สมควรสนับสนุนให้บริษัทของ สทป. เข้าถึงตลาดอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของฟิลิปปินส์ได้มากกว่านี้ โดยเฉพาะกิจการของบริษัทที่รวมทุนที่สามารถช่วยติดตั้งเกราะให้กับยานยนต์ทางบกหรือโครงการปืน นอกจากนี้ ผลผลิตของ สทป. เช่น ทุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด หรือรถสะพานเครื่องหนูน้มน ก็สามารถนำเสนอได้เช่นกัน ในส่วนของอุตสาหกรรมทางเรือ นั้น เรือขนาดตั้งแต่คอร์เวตขึ้นไปฟิลิปปินส์มีคู่ค้าอยู่แล้ว คือ เกาหลีใต้และอินโดนีเซีย บริษัทไทยสมควรได้รับการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมให้กับกองทัพเรือฟิลิปปินส์ เพราะมีน่านน้ำที่กว้างขวาง

ตารางข้างต้น เป็นรายการประเทศเป้าหมายที่ถือว่ามีความสำคัญภาพและความเป็นไปได้ที่จะส่งออกผลิตภัณฑ์ความมั่นคง เพราะมีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตที่ชัดเจนและยาวนาน มีความไว้วางใจกัน มีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระดับที่ราบรื่น สามารถเจรจากันได้ มีการค้าระหว่างกันในระดับปกติ มีสถานเอกอัครราชทูตและสถานทูตของทั้งสองฝ่าย มีขนาดของกองทัพขนาดปานกลางหรือขนาดใหญ่ อยู่ไม่ไกลจากไทยมากนัก (การขนส่งมีมูลค่าไม่สูง) รวมทั้งมีข้อมูลที่ครบถ้วนในการพิจารณาส่วนประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากตารางนี้ ไม่ได้หมายความว่าไม่ควรดำเนินการเชิงพาณิชย์ด้วย โดยเฉพาะประเทศแถบตะวันออกกลางและแอฟริกา ในส่วนของตะวันออกกลางนั้น ส่วนใหญ่มีระบอบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่มี

การตั้งมกุฎราชกุมาร (Crown Prince) หรือผู้ใกล้ชิดพระมหากษัตริย์เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ที่มีอำนาจเต็มในการตัดสินใจการจัดซื้อยุทธโศปกรณ์ การติดต่อค้าขายยุทธโศปกรณ์กับประเทศเหล่านี้ใช้ช่องทางการติดต่อระหว่างบริษัทกับประเทศเป้าหมายเป็นหลัก ทั้งการผ่านตัวกลางประสานงาน การแสดงสินค้า ผ่านการจัดนิทรรศการ (Exhibition) ในต่างประเทศ ไม่ได้ผ่านช่องทางของรัฐบาลไทย ส่วนประเทศในแถบแอฟริกา นั้น ผู้จัดทำไม่มีข้อมูลใด ๆ ที่จะสามารถเป็นตัวชี้วัดโอกาสหรือลำดับความเร่งด่วนใด ๆ ได้แบบเดียวกับประเทศที่กล่าวมาแล้ว ทำให้การดำเนินการศึกษาโอกาสในการส่งออกยุทธโศปกรณ์ในประเทศแถบตะวันออกกลางและแอฟริกา จึงเป็นเรื่องที่วิเคราะห์ได้ยากลำบาก ในทางวิชาการ นั้นเป็นเหตุที่ทำให้ประเทศดังกล่าวถูกตัดออกไปจากการวิเคราะห์ครั้งนี้

ส่วนประเทศในแถบโลกที่ 1 ที่ตัดออกไปด้วยนั้น เนื่องจากเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมภายในประเทศที่เข้มแข็ง เช่น สหรัฐอเมริกา ยุโรปตะวันตก ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น หรือแคนาดา ประเทศเหล่านี้มีนโยบายปกป้องทางการค้า (Trade protectionism) กีดกันการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ หากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในประเทศเหล่านั้นสามารถจัดหาได้ เช่น กฎหมาย Buy America หรือ American First ที่ถือเป็น Industrial Policy ที่มีบังคับในสหรัฐอเมริกาให้ต้องทำการจัดหายุโรปกรณจากอุตสาหกรรมในประเทศก่อน ส่วนในทวีปยุโรปจะมี The Law of Collaborative Defence Procurement ที่กำหนดให้ประเทศต่าง ๆ จัดหาสินค้าและบริการยุโรปกรณแบบรวมการในยุโรปเพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างกองทัพประเทศต่าง ๆ ให้ใช้ยุโรปกรณที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน หรือประเทศอย่างเช่น อินเดีย ก็จะมี Made in India หรือเกาหลีใต้มี Buy Korean Defense ที่บังคับให้เกิดการจัดหาในประเทศเป็นลำดับความเร่งด่วนอย่างแรก หากอุตสาหกรรมในประเทศไม่สามารถตอบสนองได้ จึงดำเนินการให้จัดหาจากต่างประเทศ เป็นต้น การเกิดขึ้นของนโยบายการกีดกันดังกล่าว ทำให้การส่งออกในฐานะผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป (Finished products) เป็นไปได้ยากมาก เพราะระบบเศรษฐกิจภายในมีภาคอุตสาหกรรมที่ตอบสนองได้อยู่แล้ว หากอุตสาหกรรมของไทยมีความต้องการในการส่งออก อาจจะต้องอาศัยการส่งออกชิ้นส่วนเฉพาะ อะไหล่ หรือวัสดุ (Raw Materials) แทน ซึ่งอาจจะเพิ่มโอกาสในการส่งออกได้ และวิธีการนี้ เป็นวิธีการที่บริษัท ซีเอสเอ็มเทคแอนด์รับเบอร์ จำกัด ดำเนินการอยู่ กล่าวคือ หาก Finished Products ของซีเอสเอ็มฯ คือ รถหุ้มเกราะ First-win อาจกล่าวได้ว่า ชิ้นส่วนเฉพาะ อะไหล่ของบริษัท ซีเอสเอ็มฯ คือ ล้อกดสายพาน ยาง Run-flat

ดินตะขารถถังหลักที่สามารถส่งออกได้ในฐานะชิ้นส่วน (Parts) หรือ Raw materials หรือการให้บริการอัปเกรดที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. ตารางสรุปผลิตภัณฑ์ความมั่นคงและการจัดลำดับความเร่งด่วนที่ควรนำเสนอต่อประเทศเป้าหมาย

สามารถสรุปลำดับความเร่งด่วนและความสำคัญ (Priority) ในการตลาดยังประเทศเป้าหมาย และคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ที่อาจส่งผลต่อโอกาสในการทำการตลาดได้ว่า

4.1 ประเทศฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีลำดับความเร่งด่วนสูงที่สุดในการทำการตลาด เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาความพร้อมและความเหมาะสมสูงที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ราบรื่น และแนวทางการพัฒนากองทัพที่เน้นการนำเข้ายุโรปกรณจากต่างประเทศเป็นหลัก และรายการที่ฟิลิปปินส์มีความต้องการนั้นสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่ไทยมีจุดเด่นด้านขีดความสามารถและห่วงโซ่อุปทานอีกด้วย (ด้านผลิตภัณฑ์และบริการด้านยานยนต์ทางทหารและเรือผิวน้ำ)

4.2 ส่วนประเทศที่มีลำดับความเร่งด่วนลดหลั่นลงมา เช่น มาเลเซีย บรูไน เวียดนาม ลาว มีศักยภาพในการส่งออกเช่นกัน โดยปัจจัยที่ยังมีความพร้อมปานกลางหรือน้อย (สีแดงหรือสีเหลือง) ก็เป็นปัจจัยที่ควรได้รับการส่งเสริมเช่นกัน เพื่อโอกาสทางความร่วมมือและการขายยุโรปกรณที่อาจจะมากขึ้นในอนาคต

4.3 ส่วนประเทศกัมพูชาหรือเมียนมาเป็นประเทศที่สมควรระงับการให้ความช่วยเหลือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศหรือการส่งออกยุโรปกรณ เพราะมีปัจจัยเสี่ยงทางความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อันมีผลเสียมากกว่าผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ได้รับ หากปัจจัยภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศที่เข้มข้นยังเป็นดังเช่นปี 2023 ที่ทำการ

ศึกษาวิจัยนี้ หรือสถานการณ์เลวร้ายลงมากกว่านี้
ไทยควรสงวนท่าทีในการดำเนินการทางการค้าและ

การสร้างความร่วมมือทางด้านยุทธโปกรณ์และ
อุตสาหกรรมความมั่นคงกับประเทศเหล่านี้ไปก่อน

ปัจจัยทางยุทธศาสตร์ 9 ข้อ ประเมินพร้อมทั้งโอกาสและความพร้อมเป้าหมาย 9 ประเทศ									
ให้ผลลัพธ์เชิงบวก/ เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ และความมั่นคง ให้ผลลัพธ์ปานกลาง/ เมื่อดำเนินการจะไม่ ส่งผลกระทบมากนัก ให้ผลลัพธ์เชิงลบ/ ไม่ควรดำเนินการ/หาก ดำเนินการจะอันตราย	อันดับ 1 ฟิลิปปินส์	อันดับ 2 มาเลเซีย	อันดับ 3 บรูไน	อันดับ 4 เวียดนาม	อันดับ 5 ลาว	อันดับ 6 สิงคโปร์	อันดับ 7 อินโดนีเซีย	อันดับ 8 กัมพูชา	อันดับ 9 เมียนมา
1. คุณลักษณะทางภูมิศาสตร์จากชายแดนไทย (Geopolitics)									
2. ประเทศเป้าหมายมีแนวโน้มงบประมาณการจัดหาที่เป็นไปได้สูง หรือเป็นประเทศที่ระบบเศรษฐกิจมีกำลังซื้อที่สูง หรือมีกฎหมาย หรือมี White Paper ที่แสดงความจำนงในการนำเข้าอาวุธที่ชัดเจน (Financial Performance)									
3. ประเทศเป้าหมายสามารถต่อยอดจากโครงการในอดีต (Previous Procurement)									
4. ประเทศเป้าหมายมีผลิตภัณฑ์ที่ต้องการครอบคลุมมากกว่า 2 Sector ขึ้นไป (Staff Requirement)									
5. ระดับความพร้อมขีดความสามารถด้านอุตสาหกรรมในประเทศ (Local Industrial Capability) (สีเขียว-อ่อนแอ ส่งออกจากไทยง่าย) (สีเหลือง-ปานกลาง ส่งออกจากไทยได้) (สีแดง-เข้มแข็ง ส่งออกจากไทยยาก)									
6. ประเทศเป้าหมายมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับไทยในระดับดีหรือดีมาก/ไม่ขัดแย้งกันมาก่อน (Strategic Partnership)									
7. ผลประโยชน์แห่งชาติเน้นไปที่ภัยคุกคามประเภทใด ยุทธโปกรณ์จากไทยตอบโจทย์หรือไม่ (National Interests)									
8. ประเทศเป้าหมายมีกองทัพที่ไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีการควบคุมอาวุธที่มีประสิทธิภาพ ปราศจากผู้ไม่หวังดีหรือกลุ่มก่อการร้าย (Human Right Abuses and Weapon Handling)									
9. การส่งออกอาวุธจะทำให้เสถียรภาพในภูมิภาคดีขึ้นหรือไม่ ดุลอำนาจทางทหารเป็นอย่างไร (Regional Stability and Balance of Power)									

5. เอกสารอ้างอิง

- [1] Arms Trade Treaty. "Background Documents." THEARMSTRADETREATY.org. <https://thearmstradetreaty.org/background-documents.html?templateId=1257700> (accessed Jan. 25, 2024).
- [2] U.S. Department of State. "World Military Expenditures and Arms Transfers 2021 Edition." STATE.gov. <https://www.state.gov/world-military-expenditures-and-arms-transfers-2021-edition/> (accessed Feb. 1, 2024).
- [3] G. Torrijos. "Arms and Influence in Southeast Asia: The Link between Arms Procurement and Strategic Relations." CSIS.org. <https://www.csis.org/blogs/new-perspectives-asia/arms-and-influence-southeast-asia-link-between-arms-procurement-and> (accessed Mar. 4, 2024).
- [4] E. M. Lederer, "UN Expert: Myanmar Military Imported \$1 Billion in Weapons since 2021 Coup," APNEWS.com. <https://apnews.com/article/myanmar-weapons-russia-china-singapore-05bd26bc54df8bc682ee1143f0f36a5e> (accessed Mar. 25, 2024).
- [5] Jane's Information Group, *Jane's World Defence Industry 2020*. Coulsdon, London, UK: Jane's Information Group, 2020.
- [6] The International Institute for Strategic Studies (IISS), *The Military Balance 2021: The Annual Assessment of Global Military Capabilities and Defence Economics*, London, UK: Routledge, 2021.
- [7] Pejabat Wawasan Brunei. "Laporan Wawasan Brunei 2035 (2015 – 2022)." WAWASANBRUNEI.gov.bn. [https://www.wawasanbrunei.gov.bn/Downloads/Files/Laporan Wawasan Brunei 2035 _2015-2022.pdf](https://www.wawasanbrunei.gov.bn/Downloads/Files/Laporan%20Wawasan%20Brunei%202035%202015-2022.pdf) (accessed Mar. 25, 2024).